

Bandyta nužudyti Vengrų regentas

50 samdytų rusų kareivių paėmė Šanghajų

Italijoj policija susekus samokslą prieš valdžią

Bandė nužudyti Vengrijos Diktatorių Horthy

PARYŽIUS, sausio 29. — Telegrama iš Budapešto praneša, kad buvęs padarytas bandymas nužudyti Vengrijos regentą, admiralą Horthy. Sėdint jam priemiesčio traukinio vagonė, kažin kas jį šovęs. Kulipka tečiau prašvilpus pro jo galvą, nekliudžius. Sovikas nesugauta.

Penkiasdešimt rusų kareivių paėmė Šanghajų

SANGHAJUS, Kinai, sausio 29. — Narsus Lu Jong-Hsiango avangardas, susidedas iš penkiasdešimt samdytų rusų vakar vakarą paėmė Šanghajų. Jie atvyko Šanghajaus šiaurinėn stotin keturiuose improvizuotai šarvuotuose vagonuose, apdėtuose maišais smilčių, su viena lauko kanule ir tuzinu kulksvaidžių.

Traukinys atvyko iš Sučau. Rusai savo kelionę turėjo keletą trumpų susirėmimų su besitraukiančiais Či Hsieh-Juano kareivių būriais ir suėmė pusėtinai amunicijos.

Sanghajų rusai laukė stipraus pasipriešinimo, tačiau jo nebuvo. Keletas tukstančių generolo Či Hsieh Juano kareivių apėjo stotį, palikdami didelius ginklų ir amunicijos sandėlius, kuriuos rusai dabar sergėja.

Vėliau prie rusų prisidėjo atvykę 2000 Lu kareivių kinečių. Laukiama, kad apie 8,000 nuveiktos kariuomenės Šanghajaus apygardoj prisidės prie generolo Kung Pangdah jėgų, veikiančių sulgy Lu įsakymais.

Kai kurie kareiviai bandė įeiti į svetimšalių koncesijas, tačiau buvo umai policijos nuginukuoti ir areštuoti.

Atvykusieji rusai sako, kad generolo Či kariuomenė labai pakrikus. Ties Wusih ji mažai tesipriešinus ir turėjus didelius nuostolių, tuo tarpu kai rusų buvę tik penki sužeisti.

Či kariuomenei skubotai traukiantis iš Wusih atsitiko dviejų traukinių susikūlimas, kuriame daug kareivių žuvo.

N. RUBAKINO ATSIMINIMAI

Rytoj "Naujienose" tilps nepaprastai įdomus N. Rubakino rašinys apie Rusijos revoliucinį judėjimą nuo 1881 m. iki 1924 m. Tai garsaus rašytojo atsiminimai. Rubakino vardas lietuviams jau yra žinomas: jis parašė knygą "Iš tamsios praeities į šviesią ateitį". Ta knyga praeitais metais buvo išleista lietuvių kalba.

Či bėga į Japoniją Sumuštus generolas Či Hsieh-Juanas apleidęs savo jėgas dabar randas kelionę į Japoniją. Manoma todėl, kad rimto susirėmimo Šanghajaus apygardoj daugiau nebeįvyks.

Kariuomenės susirėmimo Šanghajų 20 žmonių užmušta

SANGHAJUS, Kinai, sausio 29. — Tirstai kinečių gyvenamaj daly šiandie įvyko aštrus susirėmimas, kai nedidelis Lu Jong-Hsiano kariuomenės būrys bandė nuginukuoti apie tukstantį nuveiktos generolo Či Hsieh-Juano kariuomenės. Prasidėjus šaudymui iš abiejų pusių, Lu kareiviams į pagalbą atvyko daugiau jėgų ir Či kareiviai buvė nuginukuoti.

Per šitą susirėmimą dvidešimt žmonių buvo užmušta ir daugiau ne tiek sužeista. Be kareivių yra dar užmuštų ir sužeitų šiaip gyventojų.

Italijos policija susekus didelį samokslą

Samokslininkai siekėsi nužudyti karalių, diktatorių Mussolini ir kitus

ROMA, Italija, sausio 29. — Policija susekus didelį samokslą prieš valdžią. Samokslininkai siekėsi pagalba teroro, nužudyti karaliaus Viktoro Emanuelio, premjero Mussolinio ir kitų aukštųjų valdininkų įvykinti Italijoj perversą. Areštuota šeši jauni samokslininkai, respublikininkų partijos vadai. Samokslininkai bandė papirkti karabinierius, saugojančius valdžios ginklų sandėlius, ir gauti iš jų tris šimtus revolverių.

Belgijos premjeras Theunis žada pasitraukti

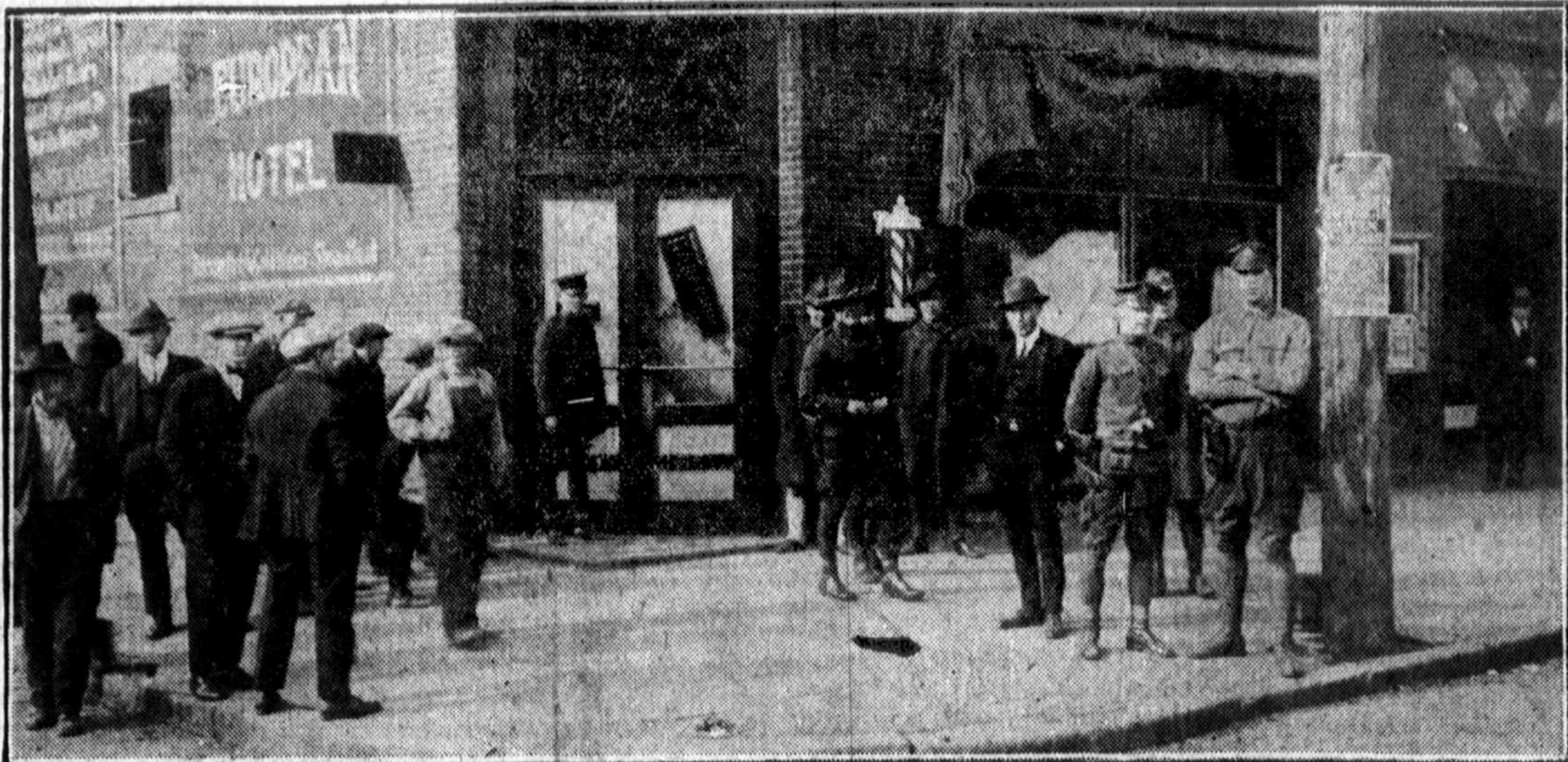
BRIUSELIS, sausio 29. — Belgijos premjeras Theunis pareiškė spaudos atstovams, kad jis galutinai nusitaręs tuojaus po ateinančių rinkimų pasitraukti. Pasak jo, parlamentas busias paleistas veikiausia ateinančių kovo mėnesį.

NORI PADIDINTI ALGĄ FRANCIJOS KAREIVIAMS

PARYŽIUS, sausio 29. — Atstovų butan įneša įstatymo projektas padidinti Francijos kareiviams algas. Dabar kareiviai gauna 5 su dienai. Įstatymo projekte numatoma mokėti paprastam kareiviui 1 franką ir 25 santimus, kapralui 1 fr. ir 45 santimus, o seržantui 2 fr. ir 70 santimų dieni.

MASKVA, sausio 29. — Sovietų oficialės žinių agentūros Rosta pranešimu buvęs karo ministras, Trockis, sveikatai pataisyti iškeliavęs į pietų Rusiją.

KAREIVIAI DABOJA KRUVINOS KLANIEČIŲ SU PRIEŠININKAIS KOVOS VIETĄ HERRINE, ILL.

Paveikslėlis parodo nacionalės gvardijos sąrgybą, pastatytą ties European višbučiu Herrine, Ill. kur praėitą šeštadienį kovoj su šerifo padėjėju Ora Thomas buvo užmuštas paskilbęs Williamsono kauntėj ku-klux-klaniečių smarkautojas S. Glenn Youn. Žuvo taipjau du jo sėbtai klaniečiai ir patsai Ora Thomas.

Kansaso "Kviečių Mergelė" — sostinės viešnia

Atgabeno Prezidentui maišą "geriausių pasauly Kansaso kviečių"

WASHINGTONAS, sausio 29. — Šauniasia sostinės viešnia šiandie buvo jauna mėlynakė mergelė iš Kansaso, ukininko dukte. Ir nežiurint, kad ji tik ukininko dukte, kongreso atstovai, ir kabineto nariai, ir patsai Prezidentas atidėjo savo darbus į šalį, kad ją pagerbus.

Ta mergelė — Vida Watsoniūtė, 19 metų. Jos atvykimas sudomino sostinę nemažiau, kaip kad atvykimas kokio nors užsienio pašuntinjo. Bet čia ji pati buvo pasiuntynas. Ji buvo "Kansaso kviečių mergelė." Ji atgabeno Prezidentui Coolidge'ui maišą kviečių, kartu su pranešimu, kad "Kansas augina geriausius pasauly kviečius."

Dvi savaitės atgal, per valstijos gubernatoriaus Pauleno inauguraciją, p-lė Vida Watsoniūtė buvo išrinkta kaipo tipingiausia mergaitė Kansase, ir ji savo vizitą Washingtoną padarė "Kansaso diena" — Kansaso valstijos priėmimo į Uniją sukaktuvėmis, kurias valstija kas metai iškilmingai švenčia.

Atvykus Washingtoną, mergaitė stoty pastiko Kansaso atstovai kongrese; po to jai buvo suruoštas prėjimas Baltuosios Rumuose, kur ji įteikė Prezidentui maišą kviečių, paskui vėl visoki jos garbei pietus ir pokiliai.

Prezidentas, priimdamas kviečius, pastebėjo, kad "Kansas augina ne tik geriausius pasauly kviečius, bet, matyt, ir gražiausias mergaites."

AMERIKOS TURTAS GYVULIAIS — \$4,834,512,000

WASHINGTONAS, sausio 29. — Agrikultūros departamento apskaičiavimu, vertė visų gyvulių Jungtinių Valstijų fermose ir rančuose šių metų sausio 1 dieną siekė 4,834,512,000 dolerių, arba 1½ nuosimčiu mažiau nei metai laiko atgal.

AIRIŲ LAISVOM VALSTYBĖ KLIBA, SAKO DE VALERA

DUBLINAS, Airija, sausio 29. — Airių respublikininkų vadas, Eamon de Valera, savo kalboj vakar pareiškė, kad Airių Laisvoji Valstybė klibanti, ir kad tik visiška nepriklausomybė tegalinti duoti jai pastovumo ir gerbuvo.

Šalčiai Kaukazijoje padarė milijonus nuostolių

BATUMAS, Užkaukazis, saus. 29. — Nepaprastai dideli šalčiai, kurie šią žiemą viešėjo visoj Kaukazijoje, sunaikino vynuogynus ir sodus, padarydami milijonus dolerių nuostolių. Garsieji Kaukaze Abraudurso vynuogynai, kurie aprupindavo Rusiją puikiais šampanu, sunaikinti, kaip kad sunaikinti ir kiti vynuogynai, duodavę gero balto ir raudono vyno

Batumo apygardoj baisiai nukentėjo dideli citrinų ir tanžerių plotai.

Tifliso ir Baku apskrityse sniego yra trys pėdos gilumo. Visi naftos šuliniai stovi be darbo. Žmonės labai susirupinę, kad dideli šalčiai neatsilieptų skaudžiai į kviečių pasėlius.

MEKSIKOS MIESTAS, SAUS. 29

Vera Cruz valstijoje vakar įvairiose vietose įvyko stiprus žemės drebėjimas. Žalos tečiau nepadaryta.

Chicago ir aplinkė. — Šia dieni oro biuras pranešauja: Didžiojoj apsiniaukę; maža atmainos temperaturoj; vidutinis mainasis vėjas.

Vakar temperatūra vidutina siekė 31°F.

Šiandie saulė teka 7:06, leidžiasi 5:01 valandą.

PINIGŲ KURSAS

Table with exchange rates for various currencies including Gold, Sterling, Francs, Lira, Zloty, Kroner, Mark, Swedish, and Swedish.

Lietuvos Pinigų Kursas

Table with exchange rates for Lithuanian currency against various international currencies like the Dollar, Pound, Franc, etc.

Francuzų komunistai puolė klerikalų mitingą

Kilusiose del to riaušese penkiolika asmenų buvo sužeista

PARYŽIUS, sausio 29. — Penkiolika asmenų buvo sužeista riaušese, kurios vakar įvyko, komunistams puolus francuzų klerikalų taip vadinamos "patriotių sąjungos" mitingą.

Klerikalams sveikinant atvykusį susirinkimą savo vadą, generolą Castelnau, ir dainuojant Maršelietai, komunistai ėmė dainuoti Internacionala, stengdamies užrėkti klerikalus. Iš to prasidėjo riaušės. Trys komunistai, parlamento atstovai, dalyvavusieji riaušese, buvo skaudžiai sumušti.

Pagaliam vienam komunistų vadui buvo leista kalbėti ir prašyti savo draugus, kad jie nurimtų ir pasišalintų. Be to ir policijos įsimašymas padarė galą netvarkai.

Šeši šeimos nariai užtroško gazu

SCRANTON, Pa., sausio 29. — West Scrantone šj rytą rasta vienuose namuose gazu užtroškusių visą šeimyną, susidedančią iš šešių asmenų — Louiso Desino, jo žmonos ir keturių jų vaikų.

Pasirodė, kad buvo pratrūkusį gazo įvada. Šeimynai bemiegant, kambariuose prijėjo tiek gazo, kad visi jie užtroško.

\$29,875,000 NUOSTOLIŲ DEL AUDRŲ PRAEITAIŠ METAIS

NEW YORKAS, sausio 29. — Insurance Press paduodamu pranešimu, praeitais 1924 metais siausiosios Jungtinės Valstijose audros padariusios medžiaginių nuostolių bendra suma 29,875,000 dolerių.

FRANCUZAI TURI PASLĖPĘ 2 BILJONŲ AUKSO FRANKŲ

PARYŽIUS, saus. 29. — Laikraščio Matin paduodamais oficialiais apskaičiavimais Francijoje žmonės laik paslėpę savo pančiakose ir saugiosiose privatines šėpose nemažiau kaip du bilijonu aukso frankų, arba apie 400 milijonų dolerių Amerikos pinigais.

BUFFALO, N. Y., sausio 29. — Apartamentų triobes, Whitney Place, anksti šj rytą įvyko gazo eksplozija, kurios penki žmonės buvo sunkiai sužeisti.

Kaunas

BEDARBIAI KAUNE

Kauno Miesto Darbo Biržoje laike 1924 m. pareikalauta darbininkų 2,159 žmonių, iš jų 265 vyrų ir 1894 moterų; užregistruota bedarbių 2300 žm.; iš jų 300 vyrų ir 2000 moterų.

Iš Klaipėdos

Optacijos reikalai.

Sausio mėn. atvyks iš Vokietijos į Klaipėdą tam tikras vokiečių valstybinis komisaras, kurs turės rūpintis tarnaujanciu Klaipėdos krašte vokiečių valdininkų ir mokytojų optacijos reikalais.

Sidzikausko sveikinimas

Lietuvos atstovas Vokietijai p. Sidzikauskas yra pareiškęs vokiečių tautai Kalėdų linkėjimų, kuriuos persispausdino vokiečių laikraščiai. Klaipėdos vokiečių spauda komentuodama šj sveikinimą tikisi, kad su Naujais metais prasidėsią geresni santykiai ir tarp Lietuvos ir Vokietijos.

Išvežama duona iš Vokietijos. Šilutės duonkepiai susirupinę duonos atpigimu.

Iš Vilniaus

Lietuvių prieglaudos pašalpos negaus

Delegatūros socialės globos skyrius atsimtė Lietuvos Centro Komitetui raštą, kuriame duoda suprasti, kad pašalpy lietuvių bendrabučiams ir prieglaudoms neduos.

Konfiskavo "Ziburėlį"

Vilniaus miesto komisaras raštu gruodžio 17 d. 1924 m. "Rytui" pranešė, kad Vilniaus muitinė buvusi atvežta skrynina 56 kilogramų, kurioj buvęs lietuvių laikraštis "Ziburėlis".

Skrynina su spaudiniais konfiskuota.

5is Kartus Greičiau už 50 centu

Nežiurint kad ir nėra reikalo skubintis su nusiuntimu pinigų Lietuvon, Jums visvien yra geriau siųst per Naujienas telegrafu, kurie nuneš Jūsų giminėms pasiūstus pinigus penkis kartus greičiau už paprastą paštą

Naujienų telegramos išsiųstos iš Chicago prieš šeštą valandą vakaro, nučina Kauną į 3-4 dienas. Lietuvos Koperacijos Bankas gavęs mūsų telegramą didžiausiu greitumu ir atyda išsiuntinėja pinigus adresantams; visas Lietuvos dalis ir taipgi pakviečimus atsiimti pinigus iš artimiausių vietų. Naujienų telegramos yra greičiausias, tobuliausias, pigiausias ir saugiausias pinigų siuntimo budas.

Iš kitų miestų reikalaukite mūsų aplikacijų, o vietiniai kreipkitės tiesiog į mūsų raštinę arba į bile vieną sekamų skyrių:

AUSROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St. TUPIKAICIO APTIEKA, 233 East 115 St. BENOSIAUS APTIEKA, 1616 West 47 St.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Rytoj

Didelis Atidarymas Naujo Bankinio Namu
Town of Lake

SHERMAN STATE BANK

4801 So. Ashland Ave., kampas 48th St.
Sale Atkins

Nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakare.

Kviečiame visus Chicagos lietuvius atsilankyti ir pamatyti, kaip praktiškai viskas yra prirengta, 3 augštu mūsų bankas.

SHERMAN STATE BANK

Yra valstijinis bankas ir priežiuroj valstijos valdžios

KAPITALAS IR PERVERSIS —

Ketvirta Dalis Miliono Doleriu

Pinigai padėti taupymui iki 1 vasario, gaus palukanas nuo 1 sausio. Didžiausias skyrius persiuntimui pinigų į tėvynę ir pardavinėjimas laivakorčių BOLESLAVO ZALESKIO, dabar randasi mūsų bankiniame name. Bus duodamos dovanos kurie pasidės taupymui pinigų. PASTABA. — Kas turi taupymų knygetes iš kitų bankų, o norėtų pasidėti čionai, tai mes iškolektuosime su nuošimčiais, be jokio jums trubelio ir išduosime jums knygetę mūsų BANKO.

BANKOS VALDYBA:

BOLESLOVAS ZALESKI, Direktoriaus Prezidentas
C. J. TOMKIEWICZ, Prezidentas
ROMAN J. KOWALEWSKI, Vice-Prezidentas ir Kasierius
MARYA A. LEW, Kasieriaus pagalbininkė.

BANKOS DIREKCIJA:

BOLESLOVAS ZALESKI
C. J. TOMKIEWICZ
JOS. PERCIBAL PIO
ROMAN J. KOWALEWSKI
DR. L. J. HAJDUSEK
DR. F. J. LOWNIK
PETRAS H. PATKA
JONAS NATKOWSKI
BOLESLOVAS R. KOZLOWSKI
HENRY BEAUPRE
CZESLOVAS PRZYDRYGA.

CHICAGOS ŽINIOS

Vaikas nusižudė

Hilding Carlson, 14 metų, 609 W. 79 St., užvakar vakare nusišovė, kadangi jo motina atsisakė duoti jam dešimtį centų nueiti teatrelin.

BARZDASKUČIAI GRUMOJA STREIKU

Derybos tarp barzdaskutykių savininkų ir darbininkų nevyksta. Paskiausias samdytojų pasiūlymas biskutį pakelti algą, liko darbininkų atmetamas. Todel grėsia kilti barzdaskučių streikas. Darbininkai siūlo nesutikimus pavesti arbitracijai, bet samdytojai nenori sutikti.

Du žmonės užmušti

Du žmonės liko užmušti ir trys sužeisti, vienas jų gal mirtinai, Pensylvanijos traukiniui Whiting, Ind., užgavus automobilį. Visi užmuštieji ir sužeistieji buvo atvažiavę iš New Buffalo, Mich.

BOMBA

Bomba, kuri sprogo prie 58 E. 29 St., sukėlė didelę paniką Mercy Home, 2834 Wabash Av., kuriame miegojo 32 vienuolės ir 50 mergaičių. Visoje apieilinkėje išbirėjo langai. Manoma, kad tai yra pasekmė kovos tarp dviejų automobilių reikmenų pardavinėtojų asociacijų.

NUŠOVĖ PLEŠIKĄ

Policistas John O'Donnell užtikto, spėjama Danny Corcoran, bandantį įsilaužti į Brodenbeck aptiekos, 2843 Indiana Ave., ir seifi ir jį ant vietos nušovė, kada plėšikas, įsakytas iškelti rankas, stvėrė už savo revolverio.

PERMAINOS MIESTO TEISĖJŲ TARPE.

Vyriausias miesto teisėjas Olson paskelbė, kad įvyko didelių permainų miesto teisėjų tarpe pasiskirstyme darbo.

Teisėjas Lyle, kuris pasižymėjo persekiojimu piktadarių ir nustatymu jiems didelių kaucijų, kad jie negalėtų išėiti iš kalėjimo, tapo paskirtas prie civilinių bylų tardimo.

Kitas teisėjas irgi susilaukęs "nubaudymo." Taj teisėjas Newcomer, kuris tapo paskirtas mažiau pavojingon vieton.

Daug kitų teisėjų irgi pasikeitė savo vietomis. Daugelis teisėjų, buvusių prie kriminalinių bylų, tapo perkelti prie tardimo civilinių bylų.

Teisėjas Olson sako, kad tas permainas padaryta dėl labo teismo, nes ikišiol daug piktadarių ištrūkdavę nuo baudmės ir net jis pats būdavo priverstas

pabarti teisėjus už jų nuolankumą piktadariams. Bet yra žinoma, kad ir teisėjas Lyle susilaukdavo iš teisėjų pusės tankių pabarimų už jo griežtą nusistatymą prieš piktadarius, ypač vaigiūlius.

ANNA PAVLOVOS BALETAS

Amerikos kritikai negali Pavlovos baletu atsidžiaugti: ant galio, jie sako, mes turime dabar Chicagoje tokį meną, kurį kiekvienas gali suprasti ir gėrėtis. Pavlovos interpretacija baletu "Fairy Doll" yra staigios stebėtina. Su operomis, sako kritikai, bėda yra ta, kad jos yra dainuojamos svetimomis kalbomis ir todėl dideli žmonių daugumai yra nesuprantamos.

Kadangi šį kartą Pavlova atsisveikina su Amerika ir, labai galima, ant visados, tai nereikia praleisti progos pamatyti tą geriausią pasaulyje baletą, kuris dabar šoka Auditorijos teatre.

Sportas

TURNAMENTE DALYVAVE DAUG RISTIKŲ

Paskelbimas ristinų turnamento sujudino lietuvių ristikus. Pirmą jau buvo paskelbta, jog turnamente dalyvauti sutiko K. Sarpalius, K. Požėla, J. Bancevičius ir J. Geštautas. Dabar tas skaičius jau padidėjo: dalyvaus

DIDELIS METINIS BALIUS

Rengiamas

Dr-stės Šv. Jurgio
Nedėlioį, Vasario 1, 1925 m.

MILDOS SVETAINEJE.

3142 So. Halsted St.

Kviečiame visus atsilankyti ant šio baliiaus, puiki muzika ir puikūs mimos. Po baliiaus bus priėmimas narių ir draugystę veltui nuo 18-40 metų amžiaus. Pradžia 6:30 v. v.

KOMITETAS.

New York Central Car Dept. Darbininkų

MASINIS-MITINGAS

Šiandien, Pėtnyčioį, Sausio 30

LAITHER SVETAINEJ

6103 So. State St.

Pradžia 7:30 val. vakare
Kiekvienas geležinkelietis butinai privalo dalyvauti šiame masiniame susirinkime, nes yra

SVARBUS REIKALAS

Bus geras kalbėtojas. Kviečia

Brotherhood Railway
Carmen of America.

dar K. Levickis, J. Šimkus, D. Dudinskas, Adomas, Tarvidas ir Mason'as.

Taip dalykams esant, ristikai reikės paskirstyti į tris kategorijas: sunkiojo svorio, pusiau sunkiojo svorio ir vidutinio svorio.

Pirmas "mušis" įvyks vasario 6 d. Town of Lake karalystėje (School Hall svetainėje). K. Sarpalius kelis kartus šaukė Bancevičių ir žadėjo jį paguldyti į 15 min. Džukas nėra baikištus. Jis sako, jog Sarpaliui to niekuomet nepasiseks padaryti. Rezultate Sarpalius apsiėmė į pusę valandos net tris paguldyti: Juzėna, Glazauską ir džuką.

Požėla tą patį vakarą risis ginklo-romenų stiliumi su Geštautu, o J. Šimkus su K. Levickiu.

POŽELA LAIMEJO

First Regiment Army svetainėje trečiadienį Požėla į 25 minutes paguldė G. Mack'ą. Tą patį vakarą ten ritosi Dudinskas su Masonu. Nepasirito. Ritosi taipgi ir J. Šimkus.

ZBYSZKO IR GARKAVENKO

Jau buvo mįnėta, jog vasario

7 d. Pulaskio svetainėje risis lietuvių ristikas A. Ačas su lenkų meška ir buvusiu pasaulio čempionu St. ZBYSZKO. Tą patį

vakarą ten risis ir rusų mūžikų Garkavenko. Su kuo jis rimėska ir buvusiu pasaulio čempionu St. ZBYSZKO. Tą patį

\$500.00 DOVANŲ \$500.00

DIDELIS MASKARADŲ BALIUS

Rengia Draugystė Lietuvos Kareivių
Subatoį, Sausio 31, 1925

Lietuvių Liuosybės Svetainėje
14 St. ir 49 Cl. Cicero, Ill.
Pradžia 7:30 val. vakare. Muzika J. POČIAUS.
Kviečia visus KOMITETAS.

STIPRUMOBUDA VOTOJAS

Jūsų stiprumas daugiausia pačina nuo maisto kokį vartojate. Jei jūs esate silpnas sveikatoje jūs turite vartoti toniką, kuris užtikrina daug maisto sykiu su gyduolėmis.

SCOTT'S EMULSION

budavoja kūną ir suteikia sveikatą kuomet nieks kitas nepagalbsti. Jis turtingas, maistingas, atsako kuno silpnumo reikalavimams ir turi but vartojamas uolat kasdien. Del jaunų arba senų, ne stiprių kaip paprastai, mes rekomenduojame Scott's Emulsion.

Scott & Bowne Bloomfield, N. J.

Pinigai Lietuvon Telegramu 50c.

IŠMOKAMI VIŠOSE LIETUVOS DALYSE IR PAŠTO ĮSTAIGOSE I 6 IKI 10 DIENU

Iškirkp šią aplikaciją ir išpildę prisiusk ją mums su pinigais. PINIGUS LIETUVOJ PRIVALO GAUTI SEKAMA YPATA:

Vardas ir pavardė .....
Kaimas ..... Valsčius .....
Paštas ..... Apskritis .....
Pinigų prisiunčiu \$ ..... turi gaut Lietuvoj litais ..... (jei nori)
doleriais parašyk doleriais vieton litų.
Siuntėjo parašas .....
Adresas .....

Pinigus reikia siųsti Money Orderiais ar bankos kasieriaus čekiais.

REIKIA RASYTI VARDU "NAUJIENOS"

Litų kursas siunčiant Paštu ir Telegramu

	Paštu	Telegramu		Paštu	Telegramu
50 litų	\$5.75	\$6.25	600 litų	\$62.00	\$62.50
100 litų	10.75	11.25	700 litų	72.25	72.75
200 litų	21.00	21.50	800 litų	82.50	83.00
300 litų	31.25	31.75	900 litų	92.75	93.25
400 litų	41.50	42.00	1000 litų	103.00	103.50
500 litų	51.75	52.25	5000 litų	514.00	514.50

Doleriais siunčiant reikia pridėti 25 centus prie kožnos dešimtės dolerių.

Visuose reikaluose adresuokite:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Illinois

NORĖDAMI

PIRKTI PARDUOTI AR MAI-
NYTI VISADOS KREIPKIBĖS
PAS MUS. TAS JUMS BUS
ANT NAUDOS.

S. L. FABIONAS CO

809 W. 35th St., Chicago
Tel. Be levard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PAR-
DAVIMO RASTUS.
Pasekmingai siunčiam pinigų ir
Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-12
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3223 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1310
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiek-
vieną vakarą, išskyrus ketvergą.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

A. F. CZESNA

—MAUDYNES

Turkiškos, sulfurinės va-
nos ir elektrinis gydymas

Dabar naujai išradome minera-
lines sieres vana, kurios yra ge-
ros nuo visokių ligų: reumatizmo,
cirkuliacijos, kraujo ir t. t.
Masazinis braukymas, elektrinių
ir švedišku būdu. Su mūsų pilnu
setu instrumentų mes galime su-
teikti 25 skirtingus treatmentus.
Namas naujai istaisyta ir padidinta.
Yra vietos del 150 ypatų.
Iš toliau atvažiavę gal buti sa-
vaite laiko arba taip ilgai kiek rei-
kalinga.
Moterių skyrius atdaras Utarni-
kais nuo 8 iki 12 val. nakties.
Atdara dienomis ir naktimis.
1657 W. 45th St.,
kampas So. Paulina St.
Phone Boulevard 4552

6822 mirčių nuo whoop- ing kosulio

Whooping kosulimas yra labiau-
sini nepakenčiama kudių liga ir
vienas iš pavojingųjų. Yra rapo-
tuota 6822 mirčių i vienus metus
jungtinėse Valstijose nuo tos ligos.
Nera gyduolių nuo whooping ko-
sulio, jis begalo kankina kudičius,
bet pagelba galima suteikti ir liga
galima sutrumpinti. Keletą lašų
Dr. Drake's Glesco greitai praša-
lins norv ir didžiaus kosėjimą ir
jeigu duosite reguliariai sutrum-
pins ligos atakas ir pagreitins pa-
gijimą. Jos yra rekomenduojamos
daktarų ir parduodamos aptiekų
su pilna garantija užganėdimo
su šio laišku.
THE GLESSNER CO.,
Findlay, Ohio.

Complete in Itself

Išgalanda razor gele-
želė be išėmimo jos iš
kūtelio. Greitai ir ge-
ral. Visas setas —
razor su dirželiu ir
ekstra piliukais, \$1.00
ir augčiau.

Valet Auto-Strip Razor

K. JURGELIONIS

ADVOKATAS

127 N. Dearborn St., Room 1211
Telef. Dearborn 1013
Vakarais ir nedėlios rytą:
3335 So. Halsted St.
Telef. Yards 0141 ir Yards 6894
Panedėlio vakare:
4601 So. Marshfield Ave.
Bylos visuose teismuose. — Ab-
straktai. — Ingaliujimai. — Pas-
kola pinigų 1 ir 2 morgičiams.

JOHN KUCHINSKAS

LIETUVIS ADVOKATAS

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephone Canal 2552
Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Se-
redoj ir Pėtnyčioį nuo 9 r. iki 6 v.
Veda visoklas bylas visuose teis-
muose. Egzaminuoja Abstraktus
ir padirba visokius Dokumentus,
perkant arba parduodant Lotus,
Namus, Farmas ir Biznius. Skol-
na Pinigus ant pirmo morgičiaus
lengvomis išlygomis.

A. A. OLIS

ADVOKATAS

11 S. La Salle St., Room 2001
Tel. Randolph 1034—Val. nuo 9-6
Vakarais
3301 S. Halsted St., Tel. Blvd. 6775
6-8 v. v. apart Panedėlio ir
Pėtnyčios.

J. P. WAITCHES

Advokatas

MIESTO OFISAS:
127 N. Dearborn Street,
Kambariai 514 ir 516
Telefonai Randolph 5584 ir 5585
VALANDOS: Kas diena, išski-
riant Subatą ir Šventes, nuo 9 iki
pietų.

ROSELAND'O OFISAS:
10717 S. Indiana Avenue,
Telefonas Pullman 6377
VALANDOS: Kas diena nuo 2
iki 9; Subatomis visą dieną; Šven-
tėmis iki pietų.

SPECIALISTAS ant egzamina-
vojimo abstraktų ir padarymo
kontraktų, dokumentų ir visokių
popierių. Veda visokius sudus.

Tel. Dearborn 9057

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestij:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Namų Tel.: Hyde Park 3395

John Bagdziunas Borden

LIETUVIS ADVOKATAS

69 W. Washington St., Room 1310
Telephone Dearborn 8946
Vakarais: 2151 West 22 Street
Telephone Roosevelt 9990
Namų Telefonas Canal 1667

V. W. RUTKAUSKAS

Advokatas

29 So. La Salle St., Room 530
Tel. Central 6390
Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago
Tel. Yards 4681

A. E. STASULANI

ADVOKATAS

77 W. Washington St. Room 911
Tel. Central 6209
Cicero Ketvergo vakare
4917 W. 14 St. Tel. Cicero 8223
Ant Bridgeporto Seredoj nuo
6-8 v. v. Subatoį nuo 1-7 v. v.
3236 S. Halsted St. T. Boul. 6737

KORESPONDENCIJOS

Brooklyn, N. Y.

Judėjimas tarpe lietuvių kriauciu

Subatoj po pietų bevaikštinėdamas po Brooklyno gatves užsukau į Lietuvių Ukėšų klubo kambarius. Atradau pusėtiną burį žmonių ysiokio amžiaus; snekučiuojasi, juokauja, kiti rimtai kalbasi apie Unijos reikalus. Tai visi kriauciai lietuvių skryiaus.

—Na vyrai!—Užklausiau. —Kas jums visus čionai sutraukė?

—Drauge, organizuojame sąjungą—buvo atsakymas.

—Tai-gi, o kas jus užpuola, kad reikalinga organizuoti tokią apsigynimo grupę?

Susirinko apie mane apie pusę tuzino mano gerai pažįstamų draugų ir pradėjo man aiškinti, kad jie organizuojasi prieš lietuvių bolshevikus (komunistus), "Laisvės" vadovaujamus. Tokis išsireiškimas padarė į mane gana nesmagų įspūdį. Organizuoja prieš lietuvių vadovaujamą grupę, kurios vyriausiasis obalsis huk yra darbininkų reikalai, darbininkų unijos. O dabar prieš ją organizuojasi. Tai negalimas daiktas!

Pradėjau vaikštinėti po kambarius, žvalgydamas ar nepatėmisiu kokį atžargėvių grupę "lyderį", kuris gal organizuoja darbininkus prieš pažangiąją grupę, kad atitrauktų nuo tikslo. Apžiūrėjau, visi plki darbininkai 54 A. C. W. of A. Skryiaus nariai. Nutariau palaukti kol mitingas atsidadys.

Atsidarius mitingui prasidėjo kalbos ir rezoliucijų skaitimas; kuriose vis buvo pabrėžiamas reikalas apginti 54 skryiaus išdą, kad nebūtų pinigai aikvojami įvairioms grupėms, kad sugrąžintų visiems nariams pilnas teises spręsti unijos reikaluose, kad panaikintų visokias "fikcijas", kurias sugalvoja pildančioji taryba susidedanti vien iš laisviečių.

Vienas atsisojęs papasakojo štai kokią istoriją: Iš mūsų ištraukia pinigų įvairiais būdais: mes aukaujame ne į "Laisvės" popieros fondą, mes aukaujame ne komunistų partijai, bet mes aukaujame įvairioms grupėms. Štai mes nesėnau aukojome vienai grupei, kuri tik ant popierose tegyvuoja. Laisviečiai gerai žino, kad 54 lokalas nusistatęs prieš gompersinę politiką Amerikos Darbo Federacijoje. Tai ve Laisvės šalininkai ir atneša laišką nuo tulos grupės, kuri buk tai veda anti-gompersinę propagandą. O ta grupė tik tol buvo, kol mes paaukojome \$25.00. Tokių ar biskį kitokių grupių atsisaukimų aplaikome gana tankiai.

Antras dar pridėjo, kad jei panašiu aukavimų nepravedu vieną susirinkimą, tai įnešimas buna atkartotas antrą, trečią kartą ir tol buna keliamas, kol išgaunami pinigai.

Toliaus, į lokalo pildantįjį komitetą gali pateikti tik tai laisviečių grupės žmonės, o jau priešingo nusistatymo žmogus, tai tveriamos aplinkybės, kad tas žmogus turėtų apeisti vietą, o jai nenori pasiduoti, tai suspenduoja. Turime gana pavyzdžių. Aš paminėsiu tik vieną iš daugelio, kurį aiškiausia vis pamename iš praetis. Tai A. Žilinskas, kuris buvo blaivariausiai persekiojamas. Žilinskas buvo komunistas, prigulėjo partijai per daugelį metų ir prasikalto prieš komunistų partijos principus tik tuomi, kad unijos susirinkimuose aštriai kritikavo Mockaičio ir Jankausko politiką ir visai nepaisė, kad jo vienminčiai kaip siena stovėjo turtingesniųjų kontraktorių priešakyje. Negana dar

to, Žilinskas buvo suspenduotas iš liet. Social. Namu bendrovės Board Direktorių ir Komunistų partijos. O Mockaitis su Jankausku tapo išrinkti K. P. Pildančiojo komiteto nariais.

Čia aš paminėjau tik vieną žilinską, bet buvo išmesta visa eilė narių iš komunistų partijos.

Ir daug kitų atsitikimų buvo paminėta, kurie pilnai mane įtikino, kad laisviečiams ne darbininkų reikalai rupi, bet visai kas kita ir kad jie dirba ne darbininkų naudai, bet atpenė darbininkų nenaudai.

—Pašalinis.

Brooklyn, N. Y.

Pareiškimas Lietuvių Rubsiuvių Apsigynimo Sąjungos

Brooklyne, Lietuvių Amalgamated Clothing Workers of America 54-tame Unijos Skryriuje, nuo kelių metų yra išviespatavus bolshevikiška diktatura, kurios palaikymui yra sutivėrusi iš tų pačių unijistų, taip vadinama, "Darbo Unijų švietimo Lyga", kur tos "Lygos" susirinkimuose vien tik daromi planai: kokiū būdu Unijos 54-tą skyrį užvaldyti bolshevikiška diktatura, kaip sudėti savo lygiečius į Unijos valdybą, kaip surasti progas išviloti aukų delei bolshevikškos partijos, kaip savus lygiečius sudėti į geresnį darbą ir taip panšiai saviems suteikti geresnes, pirmesnes vietas, o kitaip manančius unijistus nustumti į užpakalį, taip, kad išsivaikius senesnius Unijos narius ir ant galų galo užgriebti Unijos išdą.

Sitoki jį planai pasireiškia kiekvienam Unijos susirinkime, ir Unijos interesai virto bolshevikų partijos interesais, kaip juos padiktuoja iš Maskvos, butent neigti visokiais būdais labiausiai tuos unijistus, kurie bando jį niekšystes viešai susirinkimuose pastebėti. Šiuos narius jie savo spaudoje melaginingai šmeižia juodžiausioj išvaizdą, kad tokiū būdu diskreditavus kitų unijistų akyste.

Komunistai, turėdami galią Unijoje, paveizdan — tankiausia šaukia svarbesnius unijos susirinkimus tokioje dienoje, kaip kitų įsitikinimų nariai turi kokią metinę šventę (kaip peraitą metinį šaukė prieš pat Kalėdas), kur dauguma unijistų negali atsilankyti ir tt. Tas liudija, kad jie tokiais ir kitais panašiais būdais beveik visuomet praveda į Unijos komitetą savus bolshevikus-lygiečius. Taigi mes aiškiai matome, kad susibūrus šalip Unijos grupė bolshevikų, daro iš Unijos bolshevikų partijos įrankį. Delto mus išsaukė į opoziciją susijungti į Lietuvių Rubsiuvių Apsigynimo Sąjungą del apgynimo mus Unijos ir jos esamų pinigų, bei unijistų teisių.

Tikslai:

Lietuvių Rubsiuvių Apsigynimo Sąjungos tikslai bus:

1. Paliuosuoti musų Unijos 54 skyrį nuo bolshevikų esančios diktatūros.
2. Atgauti prarastiemis unijistams Unijoje lygias teises.
3. Dabojimas Unijos izdo, idant jisai nebutų aikvojamas bent kokiai partijai ar grupei, o tiktai tiems patiems unijistams.
4. Aukauti iš Unijos izdo gali buti leistina tik streikieriam.
5. Kovosime prieš tokius Unijos valdybos narius, kurie ten lėję tik vien politiniais išrovaimais, o ne del Unijos ir jos narių labo.
6. džio įsitikinimams, bei pažvalgiu partijoms.
7. Griežčiausiai stosim prieš 6. Tolerancija legalio pobūnukapojimus darbininkams atlygu.

8. Stosime, idant nusikriaus tieje per samdytojus unijistai, buty teisingai, lygiai per Uniją apginami.

9. Vesime kovą prieš nešvarumą dirbtuvėse.

10. Didžiausias pastangas dėsimė suorganizuoti į Amalgamėitų Uniją neorganizuotus rubsiuivus.

L. R. A. Sąjungos Valdyba
V. Bielskus, Pirm.
V. M. Michelson, Sekr.

So, Boston, Mass.

Keturi grybai į vienus barščius, — keturi parengimai į vieną savaitę.

Sausio 1 dieną, Lietuvių Sve-tainėj, atsibuvo koncertas, kur dainavo Rimkus ir Putvinskaitė, ir griežė ant smuiko Židana-vičia. Visi artistai savo užduo-tis atliko puikiai. Rimkus dainuo-ja gražiai, tik gal per letai. Židana-vičia griežė ant smuiko puikiai. Putvinskaitė visiem ž-

noma dainininkė, dainavo gra-žiai, tik patartina! jei išsimo- kint nors porą naujų dainų, nes tos pačios nekoki daro įspūdį į publika.

Tat is artistiškos pusės kon- certas nusisekė gerai, bet is fi- nansiškos prastai, nes publikos buvo visai mažai, (nei poros šimtų nebuvo). Samata Bosto- niui, tokiai dideliai kolonijai ir turinčiai tiek daug visokių pro- fessionalų, amatininkų ir biznie- rių, kad toks gražus koncertas tuščias.

16 dieną, Symphony salėj bu- vo rodoma Rusijos paveikslai. Publikos buvo pusėtinai, bet ne- pilna svetainė, o ir paveikslai nekokie, — žinoma, koks ponas, toks ir kromas.

Sausio 17 dieną, Lietuvių Sve- tainėj buvo vaidinama "Paraono Sapnas". Vaidino atvaživė is

Worcester, Mass. aktorai. Vei- kalas puikus, ir aktorai sulosė gražiai, tik gal kai kur negar- tos pačios nekoki daro įspūdį į publika.

Svarbiausi aktorai buvo šie: Juozapas — A. Malžius, Zelbo- ra — O. Drizienė, Putiparas — D. Jusius, Asenotas — M. Viz- barienė, Paraonas — J. Šalavie- jus, Kunigas — P. Bacevicia, Minet — M. Parulintė.

Publikos buvo pilna svetainė, nes netik buvo is Bostono, bet is is apielinkų, — Worcester, Mon- tello, Brighton, Cambridge ir kt. Rengė teatrą neva So, Bostono Laisvės Choras, bet tikrenybėj tai komunistai.

Beje, 13 dieną sausio Sym- phony Hall, dainavo šalapis. Publikos šiuo kart buvo mažai, gal delto, kad įžanga buvo bran- gesnė kaip kad kitais kartais. — Raulinaitis.

STRAIPSNIS, 109

APRŪPINIMAS MOTINOS Gyvybe, sveikata ir sveikas kūdikio išsivystymas priklauso daugumoje nuo sveikatos ir apsaugojimo motinos. Mo- una gali pažeisti kūdikį, kurį ji nešio- ja lygiai pirm devynti mėnesių prieš gimymą kaip ir devyntis mėnesius po. Kūdikio išgyvenimo proga pri- klauso nuo šeimos uždarbi, tėvų sveikatos ir teisingo gyvenimo, ap- saugojimo nešios motinos nuo persi- dirbimo, nedapnėjimo, ir rūpesčių, nuo motinos gero prižiūrėjimo laikė neštumo ir gimdymo, pašilėjimo, pa- laikymo penėjimo iš krūtų, ir suprat- lyvos motiniškos priežiūros namuose. Daugiau pusės tų kūdikių, kurie miršta pirmame mete savo amžiaus, miršta iš priežasčių sąlygų, kurios esti pas motinas, 1916 metais surašy- me daugiau kaip 70 nuosimėjų Svei- centų Valsių gyventojų, buvo dau- giau, kaip 75,000 mirusių kūdikių jau- nesniū nei vienas mėnuo (jie sudarė 45.9 nuosimėjų visų kūdikių mirčių). Didžiama šitų kūdikių buvo tokie, kurie gimė silpni delei ligų ar sužeidi- mų. Ne kurie iš jų mirė delto, kad motinos neįėjo kaip apsaugoti savo krūtų pieną arba nesurūpo svarbos penėjimo krūtimis. Šitie kūdikiai bu- vo bereikalinga aukos ignorancijai ir blogoms gyvenimo sąlygoms. Motinos apsaugojimas nebegalimas išvengti. Aikvojimas gyvasčių prie gimdymo turi buti sustabdytas, nes kiekvienas naujagimis yra netik bu- siančias pilietis, bet tos pačios sąlygos kurios numarina puse mirstančių kū- dikių tui, kurie išlieka gyvi. Ir reiki- ka kreipti dome ne į tuos, kurie jau mirė, bet į tuos, kurie gyvena.

Tukstančiai kūdikių kasmet miršta nuo apleidimo. Jie šandien galėtų buti gyvi — sveiki ir linksmi — jei jais butų buvę tinkamai rūpinatū. Kas kaltas? Supraskime, kad ne kū- dikiš. Targi atskleisime priklauso tiems kuri pavilga yra žūratū, kad viskas kas galima butų buvę padary- ta — pirmia lygiai kaip ir paskui gi- mimo — kad apsaugojus kūdikiū svei- kata ir gyvybe.

Paprastai motina yra kaltinama už netinkamą kūdikio priežiūrą. Kai-ka- da ji užsielpo šitos kritikos, bet dau- geli sykū ir ne. Tėvas daugely at- vėjų yra lygiai kaltas, o kai-kada jis tik vienas ir tėra kaltas už kūdikio apleidimą, arba ir mirtį. Bet nepaisy- kite kas kaltas — vistiek kūdikis tu- ri nukentėti. Ar ta gali skaityti tei- singu apsiejimų su kūdikiū? Žinoma, kad ne.

Todel del žmonijos labo bukite žmo- niški ir duokite savo kūdikiū teisi- ga progą gyventi, buti sveiku ir link- smu, kad galėtų vėliau netik pats sa- vimi pasirūpinti, bet aprūpinti gali but ir tėvai ir motina. Atmintinė, kad jusų kūdikis nieko negalėjo sa- kyti, nei už, nei prieš atėjimą į šį pasaulį — jus jį čionai vedėte — tai- gi duokite jam dabar progos.

Tukstančiai ir tukstančiai kūdikių reikalauja ypatingos globos metuose tarp keturių ir šešiolikos. Jiems ypač reikalinga valgių, kurie maistingi. Jie reikalauja maisto, kuris padarys juos stipriais ir vikriais, kad stengus prieš ligas. Tėvams tokių kūdikių yra at- priai rekomenduojamas Borden's Eagle Brand Pienas. Budamas puik- liausiu pienu sumaišytu su geriausiu cukrumi moksliškai, jis pagelbit ne- dapanėtiem kūdikiam greitai atsigaui- ti ir augti svaryn, kas reikalinga sveikatai ir stybrybei.

Skaityk šitūs straipsnius kas sa- vaitė atyžiai ir pasidėkit juos atėčiai

KŪDIKIO PIRMI METAI YRA JO SVARBIAUSI

Jūsų kūdikio gyvenimo pradžia priklauso nuo maisto, kurį duosite bėgy pirmų dvilika mėnesių. Maistas, kuris padarytų stiprius kaulus ir vikrias kojas, privalo būti sveikas, sotus, o tuo pačiu laiku ir lengvai ir pilnai suvirškomas.

Jei negalite savo kūdikio žindyti, Borden's Eagle Pienas turi tuoj mintin kristi. Per virš 67 metus motinos juomi pasitikėjo. Eagle Pienas yra smarkiai gydytojų išrašomas ir rekomenduojamas, delto, kad jis švarus, saugus ir lengvai priuošiamas.

Borden's Eagle Pienas šiandien augina daug vaikų, kurių tėvai išaugo Eagle Pienas ir kurių tėvų tėvai, 60 ir 70'tais metais pereiti šimtmečio išaugo tuo pačiu pienu.

Borden's Eagle Pienas yra geras, sveikas karvės pienas, tinkamas sumaišytas su puikiausiu cukrum ir tinkamu kiekiu vandens. Vartojant jį sulyg nurodymų, jis arčiausia atstoja motinos piens.

Jei norite dykai nurodymų jūsų kalboje, kaip penėti kūdikį su Eagle Pienu ir padaryti jį stipriu ir sveiku, išpildykite sekamą kuponą ir prisiūskite mums.

KUPONAS

Katrą Literatūrą Norit

Penėjimo Instrukcijos	Valgiai del Vaikų	Vaikų Knyga
Vardas	-----	6 (Lith.)
Adresas	-----	

THE BORDEN COMPANY BORDEN BUILDING NEW YORK

Mrs. MICHNIEVICZ - VIDIKIENE AKUSERKA

3101 So. Halsted St., kamps 31 gat.

Tel. Yards 1119 Baisusi akušerijos kolegijai; ligai praktikuoti Pennsylvaniaje ligonbučiuose. Sazi- ningai patar- nauja, visokio- se ligose prieš gimdymą, laike gimdymo ir po gimdymo.

Už dyka pata- rimas, dar ir ki- tokiuose reka- juose moterims ir merginoms, kreipkitės o pa- site pagalba.

Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

DR. SERNER, G. D. Lietuvis Specialistas

Turėk švarias, sveikas akis Jeigu kenti galvos skaudėjimą, jei turi akių uždegimą, jeigu akys nuvarge, silpnos, skaudžios arba asaroja, tuojais ateik pasitarti. Akiniai \$5 ir augščiau Valandos nuo 1 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 3333 So. Halsted St.

Dr. Benedict Aron

Ofisas 3801 S. Kedzie Ave. Phone Lafayette 0975. Valandos 2-6 vak Rezidencija 3150 W. 63 St. Phone Prospect 0610. Valandos iki 10 ryto 7 iki 8:30 vakare.

Dr. J. M. Čiržan

Specialistas ligų: skilvio, žarnų ir plaučių. Gydo gerai šlapumo ligas 1046 Milwaukee Ave., Camp. Noble St. Valandos nuo 10 iki 4 po pietų ir nuo 6:30 iki 9:30 vakare. Tel. Armitage 3995. Res. Keystone 4130.

SVEIKATA — TIKRIAUSIAS TURTAS MOKSLAS — TIKRIAUSIA VILTIS "GYDYTOJAS"

Didžiausias sveikatos ir mokslo žurnalas lietuvių kalboje.

"Gydytoja" leidžia Amerikos Lie- tuvių Daktarų Draugija. Redaguoja Dr. A. J. Karalius ir Dr. S. Bieliš. "Gydytojas" mokina kaip apsisau- goti nuo ligų, duoda tinkamų patari- mų sveikatos dalykuose ir suteikia tinkamai priręntų mokslinių straips- nių. "Gydytojas" talpina gražių paveik- lų. UŽSIRASYK VISEMS METAMS Amerikoje ir į Lietuvą kainu du doleriai metams. Pavienis numeris 20 centu.

"GYDYTOJAS" 2201 W. 22nd Str. CHICAGO, ILLINOIS

LIEUVIŲ DAKTARAI

Daktarai kurių vardai čia padėti, yra pasiriję tar- nauti lietuviams.

Namų telefonas Yards 1699 Ofiso Tel. Boulevard 5913

DR. A. J. BERTASH

3464 So. Halsted St. Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir 6 iki 8 vakare

DR. S. A. BRENZA

Ofiso Valandos: 9 iki 12, 1 iki 3 dienų ir 6:30 iki 9:30 vakare 4608 S. Ashland Ave., Netoli 46th St. Chicago, Ill.

Dr. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas 3303 So. Morgan St. Chicago Telephone Boulevard 2160 Valandos Nuo 9 iki 12 val. dienos ir Nuo 2 iki 9 val. vakare.

Dr. A. K. Rutkauskas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4442 So. Western Ave. Tel. Lafayette 4146

PRANEŠIMAS

Pranešame, kad Dr. Herzman per- sikėlė nuo 3410 So. Halsted St. į 3235 S. Halsted St.

DR. HERZMAN IŠ RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyresis gydytojas, chi- rurgas ir akušeris. Gydo staigias ir chroniškas ligas vyru, moterų ir vaikų pagal nau- jusius metodus X-Ray ir kitokius elektrus pataisus. Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St.

VALANDOS: Nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare. Dieniais: Canal 8110. Naktį Drexel 0950 Boulevard 4136

3235 S. Halsted St.

Val.: 9-10 A. M. ir po 8 val. vak. Special: Nedėliomis ofisas uždary- tas. Jeigu reikalinga del namų, šaukite Boulevard 4136 arba Drexel 0950.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 17 metai Ofisas 4729 So. Ashland Ave., 2 lubos Chicago, Illinois Specialistas džiovos Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų ligų. OPISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 valan- dos ryte iki 12 val. po piet. Telefonas Midway 2880

DR. MAURICE KAHN

4631 So. Ashland Ave. Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 die- ną, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

DR. SHERMAN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1843 So. 48 Ave., kamps 19 St. Valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6:30 iki 9 vakare.

DR. M. J. SHERMAN

Specialistas moterų ligų 1724 So. Loomis, kamps 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare. Telefonas Canal 1912 Naktinis Tel. Drexel 2279

DR. MARYA DOWIAT-SASS

1707 W. 47th St. Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų.

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas Specialistas Moteriškų, Vyriškų Vaikų ir visu chroniškų ligų. Ofisas: 3103 So. Halsted St., Chicago arti 31st Street. Valandos 1-3 po piet, 7-8 vak. Ne- dėliomis iš šventadieniais 10-12 dien

Dr. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist Tel. Boulevard 6487 4649 S. Ashland Ave., Kamps 47-tos ant 2 lubų

Francūziškas Daktaras

Specialistas kraujo, odos, chroni-škų ir slaptų ligų Gydo su pagalba naujusiu metodu X-Ray Spinduliais

Ofisas 1800 So. Ashland Ave. ant viršaus Ashland State Banko Telefonas Canal 0464

Valandos 2:00 iki 4:30 ir 8 iki 10. Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 po piet;

Biras 4204 Archer Ave. Kamps Sacramento Ave.

V. nuo 12 iki 1:30 ir nuo 6 iki 7:30 Telefonas Lafayette 3878-7716

Dr. J. W. Beaudette

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co. Inc

Editor P. GRIGAITIS

1759 South Halsted Street, Chicago, Ill. Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates: \$8.00 per year in Canada, \$7.00 per year outside of Chicago, \$5.00 per year in Chicago, 2c. per copy.

Entered as Second Class Matter March 17th 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 2nd 1879

Naujienos eina kasdien, išskyrus nemokant. Leidžia Naujienu Benrovi, 1739 So Halsted St., Chicago, Ill. - Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kainai: Chicagoje - paštu: Metams \$8.00, Pusei metų 4.00, Trims mėnesiams 2.50, Vienam mėnesiui 1.50

Chicagoje per nešiotojus: Vieną kopiją 3c, Savaitėi 15c, Mėnesiui 75c

Užsieninėse Valstijose, ne Chicagoje, paštu: Metams \$7.00, Pusei metų 3.50, Trims mėnesiams 1.75, Vienam mėnesiui 1.25

Lietuvon ir kitur užsienio: Metams \$8.00, Pusei metų 4.00, Trims mėnesiams 2.00, Vienam mėnesiui 1.25

Lietuvon ir kitur užsienio: Metams \$8.00, Pusei metų 4.00, Trims mėnesiams 2.00, Vienam mėnesiui 1.25

Švedijos premjeras Hjalmar Branting (kuris dabar rezignavo dėl ligos), negalėjo dalyvauti Tautų Sąjungos Tarybos posėdyje, kuris įvyko Romoje. Todėl jį pakeičė savo pasiuntė užsienio reikalų ministras, Udenas, įgaliojamas jį pakeičti progos uždėti vainiką ant nužudytojo Italijos socialistų atstovo, Giacomo Matteotti, kapo.

Ant to vainiko kaspino buvo užrašyta: "Matteotti, kuris žuvo už savo gimtojo krašto laisvę. Branting".

Bet kai Romoje tapo patirta apie tą Brantingo įgaliojimą Švedijos delegatui, tai fašistų spauda pakėlė didelį triukšmą. Pats Mussolini, pagaliai, atsilankė pas Udeną ir išėjo jį neiti prie Matteotti kopo. Fašistai galį pažvelgti į tai, kaip į provokaciją, ir galį įvykti nemalonių incidentų.

Juodmarškinis vadas kalbėjo tokiu grasinančiu tonu, kad Udenas atrado, jogei išmintingiausias bus atidėti savo planą į šalį. Švedijos delegatas apledo Italiją su tuo įspūdžiu, kad prie Mussolinio valdžios yra leista organizuoti žmonių žudymą, bet yra griežtai uždrausta pagerbti darbininkų klases kankini.

Vienas liberalus pamėgdijojantis laikraštis aiškina, kad žmonėms neužtenka apšviestos, bet reikią dar ir doros. Štai, kaip jį tati įrodinėja:

"Jau senai, senai žmonės žino, kad dumai iš fabriko kaminių ir net paprastų triobų yra vaisius visuomenės gerovės. Mes žinome, kad tokis apšildymo ar jėgos gaminimo budas yra labai brangus ir visuomenė nei nesveikas. Anglis yra brangus turtas, kuris gali mums duoti daug brange-nybių, jei moksliskai su- vartotas. Gi mes jį sunai- kiname tiesiog, kaip bar- barai. Mes tą viską žino-

me. O vienok — nieko ne- darome dalyko pataisy- mui". Kokių budų dora gali pa- daryti, kad neruktų dumai iš kamynų, čia ne labai aiš- ku.

Tam, kad žmonės galėtų ekonomingiau ir visuome- nės gerovės atžvilgiu geriau suvartoti anglis arba kuri- kitą gamtos turą, reikia pirmiausia tam tikro tech- nikos išsivystymo. Kol žmo- nės nemokėjo daryti tokias krosnis fabrikams, kad jose degtu ne tik anglis, bet ir dumai, tol rukstantys kamini- nai buvo neišvengiamas daiktas.

Yra tečiaus tiesa, kad vieno žinojimo dar neužten- ka. Žinojimas turi but pri- taikytas praktikoje, kitaip iš jo nėra naudos. Bet ar taip yra tikrai su žinojimu? Ar su dora žmonės turi ne- tą pačią bėdą?

Senai yra pripažinta, kai- po doros įsakymas, kad žmo- gus žmogaus neprivalo skriausti; bet, to neveizint, daugybė žmonių diena iš dienos tikrai tuo ir gyvena, kad skriaudžia kitus žmo- nes! Dora mums sako, kad nereikia užmušti, nereikia plėšti, kad tarpusaviniuose santykiuose žmonės turi va- dovautis teise, o ne jėga. O betgi tautos su tautoms ka- riuoja; galingesnės tautos apiplėšia ir pavergia silp- nesniasias; ir tie, kurie va- dovaują šitiems organizuo- tiems žmonių žudymams bei plėšimams, yra garbinami, kaipo didvyriai!

Doros įstatymai, kaip ma- tome, gali taip pat but ig- noruojami, netaikomi prak- tikoje, kaip ir mokslo bei technikos išradimai.

Taigi to liberalinio laik- raščio receptas yra netikęs. Jo receptas yra negeras del- to, kad jo diagnozas (ligos nustatymas) yra klaidin- gas.

Bene tame yra dalykas, kad atskiras asmuo nenori elgtis taip, kaip reikalauja visuomenės labas? Klausimas yra tame, ar visuome- nės labas sutinka su asmen- nis interesu. Jeigu žmogaus in- teresai eis savo keliu, o vi- suomenės gerovės interesai savo, tai žmogus labai daž- nai rupinsis pirmaisiais, o ne antraisiais. Juk ir patar- lė sako, kad savi marškinai arčiau prie kuno.

Bet ar žmogaus interesai sutinka su visuomenės inte- resais, ar nesutinka, tati pareina nuo visuomenės tvarkos, o ne nuo žmogaus ypatybių.

Dabartinėje visuomenės tvarkoje fabrikai yra stato- mi tam, kad neštų pelną sa- vorinkams. Jeigu fab- rikantas nori apseiti su ma- nės gerovei. Mes žinome, kad tokis apšildymo ar jė- gės gaminimo budas yra labai brangus ir visuome- nei nesveikas. Anglis yra brangus turtas, kuris gali mums duoti daug brange- nybių, jei moksliskai su- vartotas. Gi mes jį sunai- kiname tiesiog, kaip bar- barai. Mes tą viską žino-

jisai samdosi vaikus, — ne- žiurint to, kad darbas fab- rike naikina tų vaikų svei- katą!

Ir kuomet tie žmonės, ku- rie yra laikomi dabartinės visuomenės "stulpais" — fa- brikantai, kasyklų savininkai, geležinkelių kompanijos ir t. t., pirmon vieton visuo- met stato savo asmeninius interesus, tai ko norėt, kad kitaip elgtųsi paprasti žmo- geliai?

Dalykas, vadinasi, yra tam tikram visuomenės su- tvarkyme, o ne atskirų žmo- nių doroje. Bet liberalai to negali suprasti, nes jiems rodo, kad dabartinė visuo- menės sistema yra idealin- gausia. Užsimink jiems apie tai, kad tos priemonės, kuriomis yra gaminami rei- kalingiausiai žmonių gyve- nimui daiktai, turi but pain- tos į visuomenės rankas, — vajė, kokį riksmą jie pakels: "Plėšimas! Banditizmas! Bolševizmas!" ir t. a.

Atmesdami visuomeniską gamybos tvarkymo budą, jie tečiaus dejuoja: Kodėl niekas nepaiso visuomenės gerovės? Tai yra visai ne- loginga.

Apžvalga

DARBININKAI IR UNIJOJ.

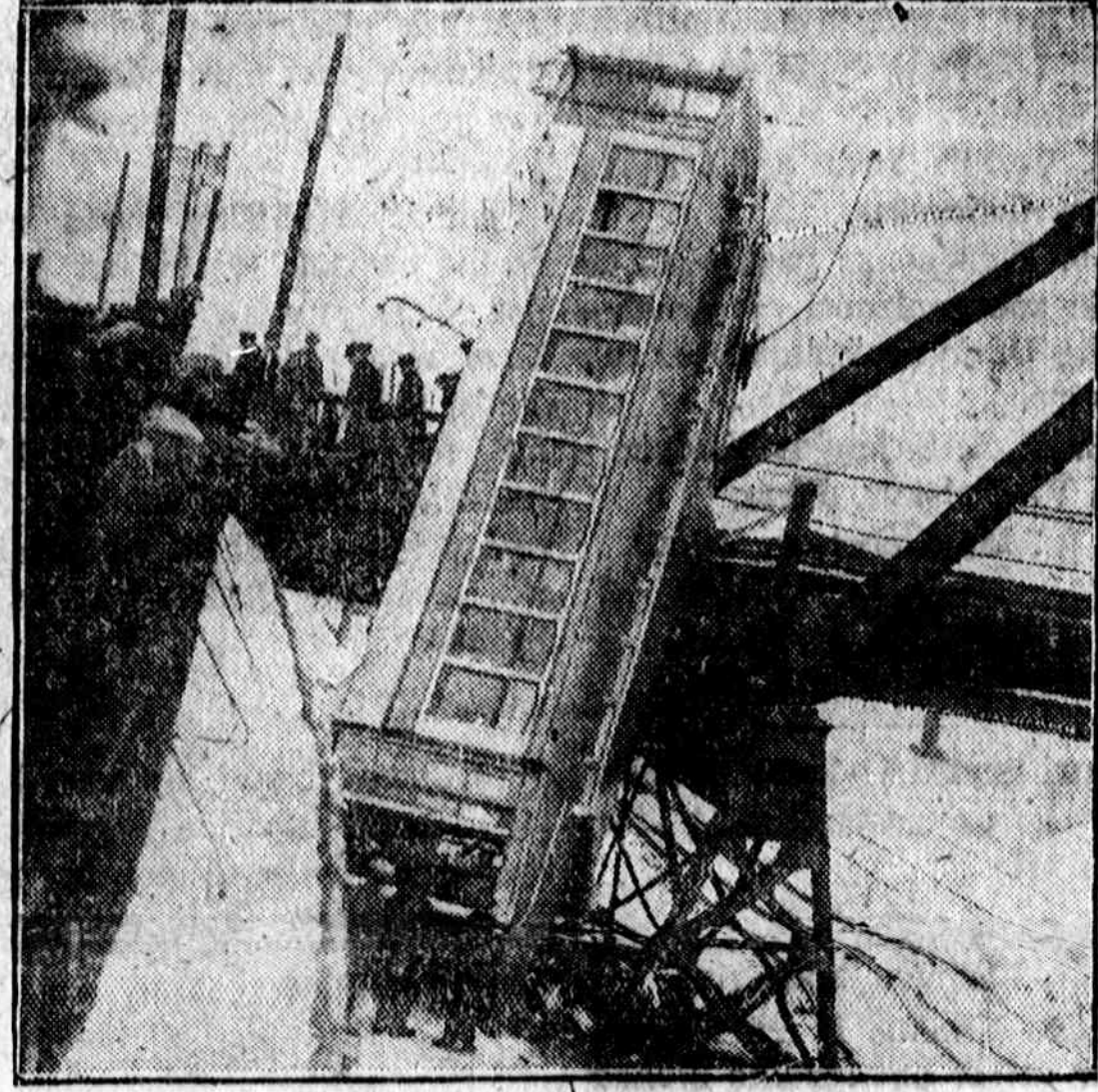
Ekonominio tyrinėjimo biur- as paskelbė idomių skaitlinių apie darbininkų skaičių Jung- tinėse Valstijose ir apie unijas. Darbininkų skaičius Ameri- koje, pasirodo, gana sparčiai auga. 1910 metais šioje šaly- je buvo 22,406,714 žmonių, dirbančių už algas; 1920 me- tais samdomųjų darbininkų jau buvo 26,080,689. Reikia, per dešimtį metų darbininkų skaičius padidėjo daugiau kaip trims su puse milijonais.

Bet dar sparčiau auga dar- bininkų unijos. 1910 metais darbininkų unijos Jungtinėse Valstijose turėjo 2,101,502 na- rių, o 1920 metais — 4,881,200 narių. Iš to matyt, kad 1910 metais buvo susiorganizu- zavę unijos tikrai 9,4 nuosim- čių darbininkų, o 1920 metais jau 18,7 nuos. Organizuočių darbininkų nuosimtis per tą dešimtį metų pasidarė dvigubai didesnis.

Pagal atskiras pramonės ša- kas didžiausias organizuočių darbininkų nuosimtis randasi kasyklų industrijoje, butent — 41 nuos. Po to seka transporto darbininkai, kurių 37 nuos. priklauso unijoms. Statybos industrijoje organizuočių darbininkai sudaro 25,5 nuos.; manufaktūros pramonėse (au- didiskumu gaivalas rašo, pa- vyzdžiu, Brooklyno šlamšte, kad Abramovičius ir kunigaik- stis Kirylas "daro ką begalė- dami, kad Jungt. Valstijos ne- pripažintų Sovietų Rusijos!")

Besąžiniškesnio prasima-ymo negali but. Ta partija, ku- riai priklauso Abramovičius, Rusijos Socialdemokratų Dar- bininkų Partija, visą laiką tvirtina, kad ji tebestoja už Rusijos pripažinimą. Ku- met vienu metu dalis Rusijos dešiniųjų socialistų buvo nus- tačiusi prieš pripažinimą, tai socialdemokratų partija vedė su jais griežtą kovą. Ačiū Ru- sijos socialdemokratų pastan- gomis ir žymiam laipsnyje ačiū drg. Abramovičiaus įtakai Va- karų Europos socialistuose, vi- sas Antrasis Internacionalas yra senai nutaręs kovoti už Rusijos pripažinimą ir niekuo- met šitos pozicijos jį neat- sižadėjo. Abramovičius stoji už pripažinimą dar netuo metu, kai patys bolshevikų ty-

20 ŽMONIŲ SUZEIS TA ŠIOJ NELAIMEJ

[Pacific and Atlantic Photo] JERSEY CITY, N. J. — 20 žmonių liko suzeista šioj nelai- mėj, kada elevatorius prie Peterson kelio ir 2nd St. nušoko nuo bėgių ir nukrito 20 pėdų. Užmuštų betgi nebuvo.

PUGACIOVO VAIKU DESPERACIJA.

Atvažiavo į Ameriką vienas fiktai Rusijos socialdemokratų atstovas, R. Abramovičius, ir vi- są Kominternu armiją šioje šaly- je apėmė panika. Kur tik drg. Abramovičiui parengiami prakalbos, tenai susirenka susi- organizavusiųjų Pugačiovo garbintojų gaujos ir kelia triuk- šmą; kai jiems nepavyksta prakalbas suardyti, tai jie pa- skui bent savo šlamstus pas- sigiria, kad "kontr-revoliucio- nierių agentas" buvęs nušvilp- tas ir išvytas per užpakalines duris.

Dabar tečiaus jie jau ir tuo nebesigiria. Apie vėlesnes Ab- ramovičiaus prakalbas komu- nistų šlamštai jau ėmė rašyti "uskriaustos nekaltybės tonu Vienas jų dejuoja, kad įvykė "muštynės" ir kai kuriems su- sipratusiems proletarams tekė į kailį; kitas piktniškia, kad prakalbų rengėjai pasielgė su triukšmadariais, kaip "bučė- riai"... Iš to jau galima numa- nyt, kad organizuotiems chu- liganams netrukus visai pra- puls noras lysti į tas prakal- bas ir tenai skandalą daryti.

Bet idomu, kad komunistų "aprašymuose" Abramovičiaus prakalbų nė vienu žodžiu ne- mėginama kritikuoti jį. Jisai, gi, esąs "kontr-revoliucio- nierius", "šmeižias sovietų Ru- sija", "tarnaujas [baltgvardie- čiams] ir t. t. Bet kame yra tie šmeižtai, kontr-revoliucio- ningumas ir kitos baisenybės, jie visai neužsimena. Tai yra aiškus komunistų prisipažini- mas, kad neturi kuo atremti to socialdemokratų vadų pa- duodamus faktus ir argumen- tus.

Ir delto, kad jie yra visiškai bankrutai prieš Abramovičius, tai jie stengiasi bent melagys- tėmis apjuodinti jį. Vienas ypatingai pasižymėjęs savo be- gėdiškumu gaivalas rašo, pa- vyzdžiu, Brooklyno šlamšte, kad Abramovičius ir kunigaik- stis Kirylas "daro ką begalė- dami, kad Jungt. Valstijos ne- pripažintų Sovietų Rusijos!")

Besąžiniškesnio prasima-ymo negali but. Ta partija, ku- riai priklauso Abramovičius, Rusijos Socialdemokratų Dar- bininkų Partija, visą laiką tvirtina, kad ji tebestoja už Rusijos pripažinimą. Ku- met vienu metu dalis Rusijos dešiniųjų socialistų buvo nus- tačiusi prieš pripažinimą, tai socialdemokratų partija vedė su jais griežtą kovą. Ačiū Ru- sijos socialdemokratų pastan- gomis ir žymiam laipsnyje ačiū drg. Abramovičiaus įtakai Va- karų Europos socialistuose, vi- sas Antrasis Internacionalas yra senai nutaręs kovoti už Rusijos pripažinimą ir niekuo- met šitos pozicijos jį neat- sižadėjo. Abramovičius stoji už pripažinimą dar netuo metu, kai patys bolshevikų ty-

Politinė Ekonomija

Iš rusų kalbos laisvai vertė J. Sondeckis.

(Tęsinys)

Ne visuome... ir ne visur žmonių rinkosi vieng ir tą pa- čią prekę tokiu maino įrankiu. Dažniausia buvo renkama to- kia prekę, kurios daugiausia tame krašte buvo. Sakysim, mūsų kaimynai rusai taip pat ir mes lietuviai visas iš kitur gaunamas prekes mainėme į žvėrių kailius. Mat, tiek Rusi- joj tiek Lietuvoj anais laikais buvo neišvengiamas miškai, kurie buvo pilni įvairiausių žvėrių. Kitų šalių pirkliai mielai noru mainydavo savo prekes į tų žvėrių kailius, nes šiuos pirk- liams lengva buvo paskui iš- mainyti į kitas prekes. Kituo- se kraštuose, kame buvo pato- gesnės sąlygos gyvuliams aug- inti (pavyzdžiu, Italijoje, Vo- kietijoje), pirmieji pinigai buvo gyvuliai. Ten žmonės, kalbėda- mi apie bet kurio daikto ver- tę, sakydavo: Šitas daiktas yra vertas tiek ir tiek karvių, tiek ir tiek avių ir tt. Tuose kraš- tuose, kur žmonės užsiimdavo žemės ūkiu, ten visą mainė į javus. Tos tautos, kurios daž- nai kariaudavo, pinigais laikė ginklus arba vėgus, nes šie daiktai visų buvo reikalaujami; ginklą ar vėgą turint vi- suomet lengva buvo į bet kurį kitą daiktą išmainyti. Kitur pinigais laikė druskos gabalus, įvairius vaisius (finikus, su- maltos ir suspaustos arbatos gabalus), džiovintą žuvį, įvai- rius papuošalus ir tt. ir tt. Dar ir šiandien Pietų Afrikos šaly gyventojai visa maino į sraigės kiaušius. Tai yra jų la- bai mėgiamas daiktas ir var- tojamas pasipuošti.

Bet visos tos prekės arba pirmieji pinigai buvo labai ne- patogios maino reikalui. Jų pačių vertė (jei jas vertinti pa- gal tą darbą, kuris yra į jas įdėtas) kasmet labai keičias; — tai kyla tai leidžiasi. Vadi- nasi, kiek už savo prekę gali gauti tokios prekės, kurią pa- skui lengva išmainyti į bet ką kita. Tai vienas nepatogumas. Bet kita tokio maino įrankio blogybė yra tame, kad visos minėtos prekės (javai, galvijai, kailiai ir tt.) greitai gen- dia, nepatogios laikyti, perkelti iš vienos vietos į kita, sunkiai dalinami arba visai nedalina- mi ir tt. Mes jau aukščiau nu- rodėme pavyzdį, kaip sunku yra karvę išmainyti į adatas, batus ar kurį kitą smulkesnį daiktą. Jei imsime javus, tai čia kitas nepatogumas — jie daug vietos užima, sunkūs ne- ši. Sakysim, nori išmainyti javų į karvę, tai kokią malką javų turi tempti karvės savini- kui. Žodžiu, tie pirmieji pini- gai buvo nepatogūs. Žmonės greit tai pastebėjo. Mainui pa- sidariusi dažnesniu reikišniu ir žmogaus protui labiau prabi- avėjus, buvo surasta kita pre- kė, kuria pradėta naudotis kai- po visuotinio maino įrankiu. Ta- da žmonės pradėjo visa mainyti į savetišką rūšies prekę, ku- rios vertė retai tesikeičia, ir beto ji negreitai tegenda, neuž- ima daug vietos; patogi perkelti iš vienos vietos į kita. Šita prekę — tai auksas ir sidabras. Šie paskutiniai dar ir tuo pa- toguos mainui, kad sidabro ar auksa smota galima dalinti į smulkias dalis, ir kiekviena pati mažiausia dalelė turės vertę; vadinasi į auksą ar sidabrą ga- lima iškeisti ir išmainyti smul- kius ir stambius brangius ir pi- gius daiktus. Patogu ir tai, kad jei yra reikalo, sidabro ar auksa smotų liutelius galima vė su- lieti į vieną gabalą, gi kiti dai- ktai, jei juos supiaustys ar su- trupinsi, sugenda. Be to, auks- ar sidabro liutas visas vieno- das, tai pav., ne kailis. Vienas kailis į kita gali buti visai ne- panasus. Jei pasakysi, kad kar-

vė verta 5 lapės kailių, bus ma- zmas rinkosi vieng ir tą pa- čią prekę tokiu maino įrankiu. Dažniausia buvo renkama to- kia prekę, kurios daugiausia tame krašte buvo. Sakysim, mūsų kaimynai rusai taip pat ir mes lietuviai visas iš kitur gaunamas prekes mainėme į žvėrių kailius. Mat, tiek Rusi- joj tiek Lietuvoj anais laikais buvo neišvengiamas miškai, kurie buvo pilni įvairiausių žvėrių. Kitų šalių pirkliai mielai noru mainydavo savo prekes į tų žvėrių kailius, nes šiuos pirk- liams lengva buvo paskui iš- mainyti į kitas prekes. Kituo- se kraštuose, kame buvo pato- gesnės sąlygos gyvuliams aug- inti (pavyzdžiu, Italijoje, Vo- kietijoje), pirmieji pinigai buvo gyvuliai. Ten žmonės, kalbėda- mi apie bet kurio daikto ver- tę, sakydavo: Šitas daiktas yra vertas tiek ir tiek karvių, tiek ir tiek avių ir tt. Tuose kraš- tuose, kur žmonės užsiimdavo žemės ūkiu, ten visą mainė į javus. Tos tautos, kurios daž- nai kariaudavo, pinigais laikė ginklus arba vėgus, nes šie daiktai visų buvo reikalaujami; ginklą ar vėgą turint vi- suomet lengva buvo į bet kurį kitą daiktą išmainyti. Kitur pinigais laikė druskos gabalus, įvairius vaisius (finikus, su- maltos ir suspaustos arbatos gabalus), džiovintą žuvį, įvai- rius papuošalus ir tt. ir tt. Dar ir šiandien Pietų Afrikos šaly gyventojai visa maino į sraigės kiaušius. Tai yra jų la- bai mėgiamas daiktas ir var- tojamas pasipuošti.

Pinigams atsiradus lengviau- buvo ir visų prekių vertė ži- noti, lengviau vieng prekę su- kita lyginti. Visas prekes pra- dėjo matuoti pinigais. Kaip su- lyginsi, sagysim, dviejų akme- ny svorį, jei neturėsi svarsty- klės berginti tai atliksi. Kaip svarstyklės padeda svorį ma- tuoti, taip pinigais vertę.

Betgi svarstyklėmis tik del- to ir tegalima kitus daiktus at- verst, kad jos pačios turi svorio. Taip pat ir pinigai: jais delto galima prekių vertę matuoti, kadangi jie patys tu- ri savo vertę. Jei yra liejami iš sidabro ar auksa, šita paskuti- nioji yra labai perkama prekę. Auksas ir sidabras ne tik kai- liai, kailiai ir tt.) greitai gen- dia, nepatogios laikyti, perkelti iš vienos vietos į kita, sunkiai dalinami arba visai nedalina- mi ir tt. Mes jau aukščiau nu- rodėme pavyzdį, kaip sunku yra karvę išmainyti į adatas, batus ar kurį kitą smulkesnį daiktą. Jei imsime javus, tai čia kitas nepatogumas — jie daug vietos užima, sunkūs ne- ši. Sakysim, nori išmainyti javų į karvę, tai kokią malką javų turi tempti karvės savini- kui. Žodžiu, tie pirmieji pini- gai buvo nepatogūs. Žmonės greit tai pastebėjo. Mainui pa- sidariusi dažnesniu reikišniu ir žmogaus protui labiau prabi- avėjus, buvo surasta kita pre- kė, kuria pradėta naudotis kai- po visuotinio maino įrankiu. Ta- da žmonės pradėjo visa mainyti į savetišką rūšies prekę, ku- rios vertė retai tesikeičia, ir beto ji negreitai tegenda, neuž- ima daug vietos; patogi perkelti iš vienos vietos į kita. Šita prekę — tai auksas ir sidabras. Šie paskutiniai dar ir tuo pa- toguos mainui, kad sidabro ar auksa smota galima dalinti į smulkias dalis, ir kiekviena pati mažiausia dalelė turės vertę; vadinasi į auksą ar sidabrą ga- lima iškeisti ir išmainyti smul- kius ir stambius brangius ir pi- gius daiktus. Patogu ir tai, kad jei yra reikalo, sidabro ar auksa smotų liutelius galima vė su- lieti į vieną gabalą, gi kiti dai- ktai, jei juos supiaustys ar su- trupinsi, sugenda. Be to, auks- ar sidabro liutas visas vieno- das, tai pav., ne kailis. Vienas kailis į kita gali buti visai ne- panasus. Jei pasakysi, kad kar-

Jei 4 zolotnikams sidabro iš žemės iškasti reik įdėti 1 dien- nos darbą, o kepturė pasiuoti reik taip pat 1 dieną sugausti, tai kepturės vertė bus lygi 4 zolotnikų sidabro vertei. Iš šio sidabro liuto nulieja 1 rub- lį. Todėl ir galime sakyti, kad kepturės vertė lygi 1 rubliui.

Taigi, mes matome, kad pi- nigas tokia pat prekę kaip ir kitos prekės. Jo vertė irgi ma- tuojama darbu, kuris yra įdė- tas į jį — metalą iš žemės ka- sant, jį išdirbant. O kadangi metalas — pastovi prekę, vi- suomet turi vertės, todėl jo vorte matuoja kity prekių ver- tę, ir prekę-metalsą virsta pi- nigu. Kada aš prekių vertę ma- tavau kviečių verte, aš sakiau, kad 20 aršinių drobės, arba 5 arš. gelumbės, arba batų pora yra verti (kainoja) 4 pudų kviečių. Gi kada prekių vertę matuojama pinigų verte, aš sakau, kad 20 aršinių drobės arba 5 arš. gelumbės, arba ba- tų pora kainuoja 4 rublius (4 sidabro šmotukus). Vadinasi, pinigas — tai tokia prekę, ku- ri rodo kity prekių vertę, ar- ba pinigas — tai prekių vertės matas. (Bus daugiau)

— Lietuvos darbininkas.

Sveikatos Dalykai

Rašo Dr. A. J. Karalius

NUODAI

Dažnai pasitaiko paimti kokių nors nuodų. Tokiuose atsitikimuose umi ir pritrinkama pagelba gali žmogų nuo mirties išgelbėti. Už tai kiekvienam reikia žinoti, kas daryti greitai ir sumaningai. Pirmiausia reikia patirti kokių nuodų paimta, o paskui gelbėti. Čionais paduodame budus kaip gelbėti apsinuodijusį įvairiais nuodais.

Reikia atsiminti šie dalykai:

1) Išplauk skrandį (pilvą) arba pravitindyk.

2) Duok atatinčiam antidotą (medžiaga, kuri naikina nuodus).

3) Jei širdis arba alsavimas pakrikę — duok kavos, amonijos, atsteigk alsavimą.

4) Duok vidurius liuosuojančių vaistų (karčioji druska, ricinos aliejus).

5) Pašauk daktarą. Pravitindyti galima sekamais daiktais:

1) Šaukštukas mustardo miltų į stiklą šilto vandens; jei nevenia, duok dar stiklą.

2) Zinko sulfatas: 20 gramų į pusę stiklo šilto vandens; jei reikia, duok dar kitą dozą. Neduok, jei druskos su vandeniu jau buvo duota.

3) Alunas: šaukštas į pusę stiklo šilto vandens.

Širdies stimulantai, t. y. toki vaistai, kurie sujūdiną širdį ir priverčia smarkiau dirbti: degtinė, strichina 1/60 gramo, tinctura digitalis 20 lašų, amonijos spiritas šaukštukas su vandeniu, juoda kava.

Vaistai, kurie stimuluoja alsavimą aparatą: strichina, amonijos karbonatas 5 grana su vandeniu, atropina 1/150 gran.

Vaistai, kurie apsaugoja gleivines: semenų aliejus, glicerina, vazelina, krakmolai, kiaušinio baltimas. Šitie vaistai vadinasi emolientais.

Dabar galime pakalbėti atskirai apie nuodus ir nurodyti, kaip gydyti.

Acetanilidas. Randama įvairiuose milteliuose "nuo galvos skaudėjimo". Ženkliai: acetanilidu apsinuodijęs žmogus guli pusiau apalpes, lupos pamėlynave, oda šaltoka.

Gydymas: Pravitindyk, duok kavos arba degtinės; juoda kava labai geras vaistas.

Rukštys. (Sieros, azotinė, oksalazinė ir kt. rukštys). Apsinuodijimo ženklai: lupos ir burna apdege, didelis skausmas burnoje, gerklėje, viduriuose ir apalpinas.

Gydymas. Nevitindyk. Duok greitai šarmų išgerti — amonijos šaukštukas į stiklą vandens, kreidos, kalkių, muilo ir dantų miltelių — žiurint kas greičiausia galima gauti. Sodus labai geri vaistai.

Karbolinė rukštis. Karbolinė rukštis apsinuodijusį gydyk sekamai nevitindyk. Duok karčiosios arba glauberinės druskos, alkoholio, kiaušinio baltymo arba grietinės (smetonos).

Šarmai. (Amonija, kalijus ir kt.) Apsinuodijimo šarmais ženklai: apdeginta lupos ir burna, skausmas gerklėje ir viduriuose, vėmimas su klajū, alpimas.

Gydymas. Nevitindyk. Duok gerti atskiestos rukšties (citrono, aksuso). Paskui emolientų (pienas, aliejus, taukai, grietinė).

Arsenikas. Ženkliai: alpimas, skausmai gerklėje ir viduriuose vėmimas, viduriai pasiilusuoja, konvulsijos ir mirtis.

Gydymas. Pravitindyk. Duok precipitato (nuogulų), padaryto iš magnezijos (3 šaukštukai į stiklą vandens) ir geležies sulfato (2 uncijos į stiklą vandens); duok sumaišę. Arba sumaišyk geležies chloridą su sodo karbonatu; arba duok geležies rūdžių su vandeniu ir magnezija. Paskui duok stimulantų (kavos arba kt.) ir kiaušinio baltimo, grietinės arba aliejaus.

Gyvsidabris. Apsinuodijimas

gyvsidabriu sekamai gydoma: pravitindyk duok kiaušinio baltymo, aliejaus, krakmolo arba miltų; šiltai ligonį apklok, duok kavos, karšto pieno arba degtinės.

Iodas (tinctura iodi). Gydymas, pravitindyk; duok pieno, kiaušinio baltymo, miltų ir vandens.

Kokainas. Pravitindyk; duok taninės arba galikinės rukšties (20 gramų į pusę stiklo vandens); duok uostyti amonijos, jei reikia atsteigk alsavimą, duok kavos.

Chloralas. Pravitindyk; duok daug juoros kavos ir strychninos (1/0 grano). Neduok ligoniu miegoti — judink; dėk šaltus kompresus ant galvos, duok uostyti amonijos.

Strichina. (grybelis). Smarkūs nuodai. Pravitindyk; duok chloralo (2 gramų ir kalijaus bromido 4 gramus su pienu); duok pauostyt chloroformos arba etero. Jei ligonis nesišlapina, tai reikia šlapumą ištraukti kateeteru (garnine dundele įkišus į šlapinimosi kanalėlį šlapumas lengvai teka).

Grybai. Pravitindyk; duok ricinos aliejaus, išplauk žarnas; duok belladonos (tinctura bella donna) 20 lašų (su vandeniu) kas pusę valandos kol burna pradės džiūti; paguldyk ligonį šiltai ir duok kavos.

Opium. (laudanum, morfina, paregorikas ir kt.). Ligonis paprastai miega, pusiu be sąmonės, vyzdžiai sutraukti, lėtai alsuoja, silpnas pulsas.

Gydymas. Pravitindyk kelis kartus; duok juodos kavos, degtinės arba amonijos spirito; važiok ligonį, neleisk užmigti; dėk ant krutinės šaltus kompresus. Nėra pavojaus, jei ligonis alsuoja bent 10 kartų per minutę.

Pfemainai. Tai nuodai sugestoj mėsoi, daržovėse, žuvisyse ir šieno netilusiuose valgomuose daiktuose.

Gydymas. Gerai pravitindyk kelis kartus; duok ricinos aliejaus arba karčiosios druskos, išplauk žarnas; laikyk šiltai; duok stimulantų (juodos kavos, karšto vandens, degtinės), jei reikia.

Nuodingosios gyvatės įkandimas. Iščiulpk žaizdą, lai kraujas teka; užpilk ant žaizdos amonijos arba kalijaus permanganato (10 granų į pintę vandens); duok juodos kavos arba degtinės.

EPILEPSIJA IR PERSIGĖRIMAS

Lietuviai epilepsiją vadiną nuomaru arba puolamąja liga.

Ženkliai: paprastai ligonis iš anksto žino kada ateina nuomarus, jisai dažnai surinka ir parpuola be žado. Kartais kunas pradeda drebėti. Iš burnos putois tryška, ligonis griežia dantis, kramto liežuvį ir lupos. Konvulsijos paprastai greitai susimažina, ligonis vemia, skundžiasi galvos skaudėjimu ir paskui užmiega. Kartais konvulsijos tęsiasi ilgesnį laiką.

Gydymas. Apsaugok ligonį nuo susižeidimo. Įkišk ką nors tarpe dantų, kad nesuskandžiotų liežuvį. Atsargyk ir truputėly palauk: ligonis greitai užmigs ir viskas bus tvarkoj. Paprastai draugai arba artymieji žino, kad ligonis turi apilepsiją.

Persigėrimas. Ženkliai: ligonis be sąmonės, bet truputėly jaučiasi, akys raudonos vyzdžiai lygus ir išskėsti, temperatūra nupuolusi, vėmimas, alkoholio smarvė iš burnos. Kartais žmogus gali būti truputį išsigėres, bet tuo pačiu laiku jį gali pagauti epilepsija, apilepsija arba saulės spinduliai.

Gydymas. Pravitindyk ligonį (duok šaukštuką druskos arba mustardo miltų į stiklą van-

dens). Paskui duok porą stiklų juodos kavos, amonijos arba imbiro tinktūros (tinctura gingiberis) porą šaukštukų su vandeniu.

Konvulsijos. Konvulsijos paprastai kankina vaikus. Priežastys: viskas, kas kokių nors būdu pakrikdo vaiko kūno mechanizmą gali pagaminti konvulsijų; reikia surasti priežastys ir jos pašalinti. Paprasčiausias priežastys bus šitos: kirmėlaitės, dantų dygimas, baimė, vidurių sukietėjimas, karštis ir įvairios vaikų limpamos ligos.

Ženkliai: neramumas, dantų griežimas, muskulai dreba, galva nulenka į užpakalį, akys užverstos aukštyn, oda šalta, pulsas silpnas ir greitas, sunkus alsavimas.

Gydymas. Paimk karšto vandens 5 galionus ir įdėk didį šaukštą mustardo miltų; įdėk vaiką į vandenį ir palaikyk 5 minutes, paskui išimk ir sausi nutrink. Išplauk vidurius. Reikia surasti priežastys konvulsijų.

KUDIKIO VERKIMAS

Kodėl kūdikis verkia? Kūdikyje yra trys skirtingi verkimai.

1. Pirmiausia, beskausmis, atsimuštinis verkimas, reikalingas išdirbimui plaučių ir išsimankštinimui.

2. Verkimas dėl kuninio nesmagumo, arba dėl nesijautimo gerai, yra nėsveika.

3. Verkimas be jokio skausmo, tik kad atsikreipus dėmė. Tokis verkimas yra verkimo "sugadintu" kūdikio ir reikalauja tvirtumo, o ne priežiūros ir pasidavimo.

Vidutiniškas verkimas yra naturalis, bet kūdikis neturi verkti per daug ir neturi verkti taip kaip nerekia.

Motina turi išmokyti pažinti garsų verkimą pykčio, ar išalkio, pertraukiamus, staigus suklykimus nurodančius ir skausmą, ilgai išstęstą vaitojimą nepereinančio nuo skaudėjimo, aštrų verkiantį klykimą ar liudną raudojimą visiško išsiėmimo.

Išalkimo ar ištroškimo verkimas paprastai būna apmaudingas, bet-gali būti garsus ir gali išeiti į piktumo klyksmą. Paprastai būna apmaudingas, bet gali būti garsus ir gali išeiti į piktumo klyksmą. Paprastai nenustoją verkes ir čiulpi pirštus, o padavus žįsti ar gerti nuostoją. Vienok niekuomet nežindyk, norėdama sustabdyti verkimą — penėk tąsyk, kuomet ateis laikas. Jei kūdikis visuomet verkia prieš paskirtą penėjimo valandą, tai gal jam neužtenka to, ką jis gauna; bet atsimink, kad vidurių sugadėjimas ir nesmagumas kilusis dėl galimo pervalgymo gali taip pat užsibaigti verksmu. Nešok prie išvadų. Ištrik.

Verkia delto, kad sugadintas. —Normalis kūdikis, kurio pa pročiai buvo tinkamai nustatomi diena ir naktį, jam gaunant savo dvyliką pradinių prastųjų teisių, turėtų būti laimingas, gerame upe ir džiaugsmu namuose, o ne priežastimi rūpesties ir tužbos. Bet kiekvieną kū-

dikį yra lengva sugadinti ir paskirti jį piktu, apmaudingu, nepakėniamu mažu tironuku. Tačiau labai tinkamas patarimas bus toks:

"Kūdikis labai greitai atranda, kad jam patinka nešiojimas. Kuomet jį paguldo, arba jei motina ar auklė nuo jo nueina, jis tuojuos ima rėkti, kad jį vėl paimty; jis nori, kad jį glamonėtų ir suplytų. Jei jis negauna to, ko jis nori, jis verkia. Jis tuojuos sustoja verkes, kuomet jį paima ant rankų arba supa. Pamatęs motiną pas jį ateinant, jis sustoja verkes; kitaip sakant, jis greitai susigadina.

"Mokinti kūdikį negalima pradėti peranksti. Nes dažnai girdime kokią brangią seną močiutę, ar mielą motinėle sakant. 'O, jis išaugo iš to' arba. 'Palaik, kol jis truputį paaugės ir supras ką tu jam sakai. 'Jei tu lauksi, tai busi prapuolus. Pradėk tada, kada kūdikis gema, versti jį suprasti, kad tu tą manai, ką sakai; tavęs jis turi klausyti; tas yra tavo kūdikio labui.

"Taigi mes ateiname, taip sakant, prie vaisto kūdikio, kuris verkia dėl to, kad nori būti nešiojamas. Jis turi išsiverkti.

Jei kūdikis verkia naktį. Reikia atsikelti ir pažūrėti, ar vaikui kas nekenkia — ar drabužiai nesuvarę, ar gūza po juo, ar rankos ir kojos šiltos, ar pala neslapia ir nesuteršta ir ar kas kitas nekenkia. Gal reikia apverskito šono. Jei visa tai padaryta ir vaikas verkia tik delto, kad jį paimty, tai jo verkimo nereikia paisyti.

Jei vaikas naktimis verkia tai reikia ieškoti kitos priežasties. "Naktinis penėjimas" yra viena svarbiausių priežasčių "naktinio verkimo". Gal jis jaučia nesmagumą nuo perdidelio, ar permažo užklojimo, ar gal truksta šviežio oro miegamame kambaryje, ar gal jis neturėjo gana

šviežio pravedinimo ir išsimankštinimo dienos laiku, ar gal auklė yra papratusi jį sujaudinti žaisdama su juo prieš guliant. Chrominiai skausmai arba dažnai atsikartojantieji naktiniai skausmai gali sukelti neramų miegą ir staigiu aštriu verksmu

priversti vaiką pabusti. Pas kūdikius tas dažniausiai paeina nuo škorbuto. Pas senesnius vaikus tas gali būti pradiniu apstirėškimu kluby, strėnų ar smegenų ligos, arba tas gali paeiti nuo kirmėlių. Pasiteirauk pas daktarą. [FLIS]

Virš 160,000 taupymo depozitorų, įskaitant didelį skaitlį LIETUVIŲ patvirtina saugumą, parankumą ir parankumą šios Bankos.

Saugumas del Taupymo

yra užtikrintas per First Trust and Savings Bank. Šis bankas yra valdomas šerminų FIRST NATIONAL BANK of CHICAGO. Bankas turi virš \$40,000,000 kapitalo, surplus ir neįsaldinto kapitalo ir virš \$350,000,000 resursų. Atdaras del taupymų visą dieną subatoje iki 8 val. vakare.

FIRST TRUST AND SAVINGS BANK

Melvin A. Traylor, Prezidentas.

Randasi ant žemutinio floro Dearborn, Monroe ir Clark Streets,

Tavo Pareiga Jais Rupintis.

Maži kūdikiai negali niekuom sau pagelbėti! Kuomet jų viduriai užkietėja, jie nežino kas jiems kenkia. Tai yra reikalas jus motinos! Prizūrėkit juos rūpestingai. Pradokit, kad jų viduriai veltų kiekvieną dieną. Ir jei apstirėsty nora mažiaus vidurių užkietėjimas, duokite jiems Bambino—Kūdikio Geriausį Draugą. Kūdikiai mėgsta jį. Jie net prašo daugiau. Jis veikia greitai, lengvai, tikrai. Bonka 35c. aptiekose ar tiesiai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO. Brooklyn, N. Y. 104-114 So. 4th Street

NUSPŖESTAS PRAŽUVIMUI DEL IŠVENGIMO BANKRUTO NUSPŖESTAS PRAZUVIMUI

2500 OVERKAUTU 2500

TURI BUTI PARDUOTA Į 10 DIENŲ Ateikite anksti del gero pasirinkimo

Mes atsišaukiame prie jusų kaipo vyras prie vyro ir prašome ateiti į mūsų išdirbystę, pažūrėti mūsų overkautų ir patiems persitikrinti ir nuspręsti kainas tų overkautų. Malonėkite ateiti ir išgelbėti mumis nuo išvaymo mūsų iš biznio per mūsų žiaurios kreditorius.

Mes turime parduoti 2500 overkautų po

Didelis Paaukavimas

Overkautai \$ 7.75

Kad užganėdinus mūsų kreditorius

Mes ATIDUODAME tuos KAUTUS pigiau negu kainuoja sukirpimas, darbas ir trimavimas.

Tai yra proga Visam Gyvenimui. Mūsų nelaimė yra jusų laimė. Tiesiai iš mūsų dirbtuvės jums.

Visi vilnoniai, su pusiau diržais ir aplinkui diržais, su pamušais ir t. t.

OVERKAUTAI-	Paprasta	\$30 iki \$35	\$ 7.75
	Verte	\$40 iki \$45	\$12.75

Turi but parduoti tuojau. Ateikite ir persitikrinkite

Pirkite OVERKAUTA dabar jei jums ir nereikia jo ir padėkite del sekamos žiemos, nes tai yra pelningas investentas.

1809 S. State St., Netoli 18 Gatves

Atdara Kas vakaras iki 8 val. Nedėlioį iki 4 po pietų.

Faktai

Mes turime ant rankų pilną pasirinkimą stako plumbingo reikmenų. Mūsų naujas plumbingas parodos kambary jau yra gatavas; mes kviečiame jus atsilankyti ir apžiūrėti tą staką.

Mes parodome visokį įsivaizdinimą miėrą ir stylių plumbingo reikmenų ir pasirinkimas iš tų parodymų, tikriname, kad jus busite užganėdinti.

Mūsų specialumas yra galutinai prirengti apšildymo reikmenis ir su gelba mūsų apšildymo departamento, kuris yra prirengtas su atsakančiais inžinieriais.

Mes galime prirengti jus iš mūsų pilno stako tokių reikmenų del apšildymo, kuris pritiks kiekvieno kišeniui. Jei jums nebus paranku užmokėti pinigais, mes prirengsime jums kitas parankias sąlygas. Dabartiniu laiku mes turime kelis garantuotus boilerius, kuriuos galime parduoti labai pigiomis kainomis.

Mes turime pilną pasirinkimą dudų ir fittingų, elektrikos prirengimų, plumbingo reikmenų, azbestos uždangalų ir cemento, stogų uždangalų ir sienoms popierių.

NEUŽMIRŠKITE

Mūsų kainos yra teisingos—

Mes suteiksim jums geriausią gaunamą rušį tavory už jusų pinigų —

Mes dastatome į visas dalis miesto—

Mūsų pardavinėtojai kalba lietuviškai labai gerai—

Valandos kasdien nuo 7:30 ryto iki 7:30 vakare. Nedėlioį iki pietų.

Žiūrėkite mūsų naujos mėlynos elektrinės iškabos. Vakarinė pusė gatvės.

Jums apsimokės atvažiuoti čionais ir pasižiūrėti.

Dabartiniu laiku mes galime pasiulyti jums pilną pasirinkimą biskų vartotų maudynių, sinkų ir lavatory, labai žemomis kainomis.

SOL ELLIS & SONS INC.

2112-14-18-20-22 So. State Street Chicago, Illinois Del jusų

Plumbingo, Apšildymo reikmenų ir elektrinių prirengimų

Telefonas visu departamentų: Victory 2454-4356

Seni Skausmai

Palengvinami nors sykį

Nežiurint kaip užsienėjusi yra liga, Sloan's suteikia greitą ir tikrą palengvinimą. Tėpkite švelniai. Tuojau jus pajausite malonų šilumą ir atsviežintą, ir švarus kraujas yra stūdomas į skaudamą vietą. Tuomet — bile laike — paliosuoja nuo skausmu. Pas visus aptiekorius — 35 centai.

Sloan's Liniment — Prašalina Skausmą!

Darbai ir valandos nepilnamečiams įvairiose valstybėse

Darbai.

Suvienytų Valstybių Darbo Departamento Vaikų Biuras pagaminio interesą sutraukia į vaikų įstatymų liečiančių pasamdytą nepilnamečių vaikų 16 metų ir viršaus. Sutrauka parodo kokio darbu jiems uždrausti, naktinio darbo reguliacijas, darbo valandas, ir parodo, kokiose valstybėse randasi paverstinis mokyklų lankymas.

Kuomet nekurius valstijos turi daugelį ant savo surašo nepilnamečiams uždrausti darbų, kitos turi tik kelius uždraustus darbus, bet visos valstijos turi teisę uždrausti vaikams tokius darbus, kurie sveikatai pavojingi. Kalkuriuos darbus uždraudžia beveik visos didelės industriališkos valstijos. Pennsylvania, Ohio, Massachusetts, Indiana ir Wisconsin valstijos neleidžia vaikams, neturintiems 18 metų, alejuoti arba valyti krutancią mašinėjia, o peruoti ar šveisti ratus, ir dirbti fabrikuose kur pavojinga exploduojama medžiaga gaminta. Apart jų paprastai uždrausti darbu, kiekviena valstija turi įvairius visokius kitus darbus, kuriuos neleidžia vaikams atlikti. Pennsylvaniai vaikai, neturinti 18 metų, negali operuoti elevatorius, negali dirbti apie eksplo-davimo pečius, negali dirbti akmenų skaldinčiose, kaip šaukėjai ant geležinkelio, negali kasti ar išvežti anglių iš kasyklų, kur dirba 10 ar daugiau žmonių, tik kuomet dirba po vyresniu vyrų. Toje valstijoje merginos, neturintios 21 metų, negali dirbti apie kasyklas, tik ofisuose. Pennsylvaniai neleidžia vaikams ubagauti, dainuoti ar griežti muzikalinius instrumentus ant gatvių arba viešose vietose.

New Jersey, vaikai, nesulaukę 18 metų, negali dirbti kasyklose.

Ohio neduoda mergaitėms, mažiau 18 metų, dirbti teatrose arba kitose vietose, tik jeigu yra lošėjos ir prisilaiko prie įstatymų. Šioje valstijoje mergaitės, mažiau 21 metų ir Indianae mažiau 18 metų negali dirbti darbų, kurie priverčia jas stovėti.

Michigan'e vaikai mažiau 18 metų, sulauktyti nuo valymo krutancios mašinėjios ir nuo pavojingų darbų, kurie galėtų atsiliepti ant jų sveikatos.

Connecticut'e vaikai ir mergaitės mažiau 18 metų ir New Yorke vaikai mažiau 18 metų negali operuoti, elevatorius einančius suvirš 200 pėdų greitu-mo į minutą. New York'e, mergaitės mažiau 18 metų negali operuoti elevatorius. Vaikai mažiau 17 metų ir mergaitės mažiau 21 metų negali valyti arba šveisti ratus ir valyti krutancią mašinėjia.

New York'o ir Wisconsin'o kompensacijos įstatymai turi aprūpinimus, kurie liečia išmokėjimą kompensacijos nepilnamečiams prie darbo sužeistam. New York'e, jeigu nepilnamečis sužeistas, kuomet nelegališkai pasamdytas, kompensacija arba mirties užmokestis but dvigubas ir Wisconsin'e trigubas. Abiejose valstijose darbdavys ir neapsaugos kompanija turi mokėti kompanijos pridėtą sumą.

Darbo valandos

Septyni didžiausi industrijos centrai sureguliuo naktinį darbą ir paskyrė valandas mergaitėms, bet ne vaikams. Indianoje mergaitės tarp 16 ir 18 metų gali dirbti 8 valandas dienoj arba 48 savaitėj ir tik 6 dienas į savaitę, išskiriant ukių ir naminių darbų. Naktinis darbas nuo 7 valandos vakare iki 6 ryte uždraustas. Pennsylvaniai valandos ilgesnės. Mergaitės nuo 16 iki 18 metų gali dirbti 58 valandas per savaitę arba 10 valandų per dieną, fabrikuose, dirbtuvėse ir kitose pažymėtose įstaigose. Naktinis darbas įs-

mergaitėms uždraustas tarp 9 valandos vakaro iki 6-tos ryto. Suvirš 18 metų merginos prie telefonų gali dirbti nakčia.

Massachusetts vakai nuo 16 iki metų ir mergaitės nuo 16 iki 21 metų gali dirbti 48 valandas į savaitę. Naktinis darbas uždraustas nuo 10 valandos vakaro iki 6-tos ryto. Michigan'e vaikai nuo 16 iki 18 metų, ir mergaitės nuo 16 iki 21 metų dirbantieji fabrikuose, dirbtuvėse ir kitur, gali dirbti 10 valandų į dieną arba 54 valandas per savaitę. Naktinis darbas uždraustas mergaitėms nuo 16 iki 18 metų tarp 6 valandos vakaro iki 6 valandos ryto.

Ohio mergaitės nuo 16 iki 18 metų, dirbančios fabrikuose, dirbtuvėse ir kitose įstaigose, gali dirbti tik 8 valandas per dieną arba 48 valandas per savaitę. Tos mergaitės negali dirbti tarp 6 valandos vakaro ir 7 valandos ryto. Mergaitės nuo 18 iki 21 metų gali dirbti 9 valandas per dieną arba 50 valandų per savaitę ir 6 dienas į savaitę. Vaikai nuo 16 iki 18 metų gali dirbti 10 valandų į dieną, 54 valandas per savaitę ir 6 dienas į savaitę. Tiems vaikams naktinis darbas uždraustas nuo 10 valandos vakaro iki 6 valandos ryto.

New York'e vaikai tarp 16 ir 18 metų, kurie pasamdyti fabrikuose, ir pirklybnėse įstaigose gali dirbti 9 valandas per dieną, arba 54 valandas į savaitę, 6 dienas į savaitę. Naktinis darbas tarp vidurnakčio ir 6 valandos ryto uždraustas. Tas pats liečia mergaites nuo 16 iki 21 metų. Mergaitėms naktinis darbas uždraustas fabrikuose nuo 9 valandos vakaro iki 6 valandos ryto, dirbančioms pirklybnėse įstaigose naktinis darbas uždraustas tarp 10 valandos vakaro iki 7 valandos ryto. Mergaitės tarp 16 ir 21 metų, dirbančios restoranouose, gali dirbti tik 9 valandas į dieną, 54 valandas į savaitę ir 6 dienas į savaitę. Naktinis darbas uždraustas tarp 10 valandos vakaro ir 6 valandos ryto. Yra specialė reguliacija del merginų nuo 18 iki 21 metų, kurios dirba kaip elevatorių operatorės. Jos dirba 9 valandas į dieną, arba 54 į savaitę ir 6 dienas į savaitę. Naktinis darbas uždraustas nuo 10 valandos vakaro iki 6 valandos ryto.

Wisconsin valstijoje visi vaikai, neturintys 18 metų, kurie dirba prie išdirbimo cigarų krautuvėse arba fabrikuose gali dirbti 8 valandas į dieną arba 48 valandas į savaitę.

Nepilnamečių Lankymas Mokyklų.

Aštuoni didžiausi industrijos centrai reikalauja, kad nepilnamečiai, kurie apleidę reguliarišką dienišes mokyklas ir pradėję dirbti, lankyti taip vadina-mas "continuation" mokyklas, tai yra, jie turi eiti į mokyklą paskirtas valandas į savaitę.

New York'e vaikai tarp 16 ir 18 metų turi lankyti mokyklą nuo 4 iki 8 valandų į savaitę (jeigu dirba 20 valandų į savaitę).

Illinois reikalauja nuo vaikų tarp 16 ir 18 metų senumo lankymo mokyklos 8 valandų į savaitę. Tas įstatymas, kuris liečia vaikus iki 18 metų senimo tik pradės veikti nuo rugs. 1, 1925, dabartinis aprūpinimas jima vaikus iki 17 metų amžiaus, Ohio reikalauja 4 val. į savaitę vaikams nuo 16 iki 18 metų.

Indianoj patvarkoma, jog vaikai nuo 16 iki 18 m. senumo turi lankyti mokyklą nuo 4 iki 8 val. į savaitę.

Wisconsin'o įstatymas aštrennis, reikalauja 8 val. nuo vaikų nuo 16 iki 18 metų senumo. Missouri vakai nuo 16 iki 18 metų turi lankyti mokyklą 4 v. vaite, išskiriant ukių ir naminių darbų. Tose visose valstijose laikas praleistas mokyklose priskaitytas prie legališų darbo valandų.

Massachusetts nepilnamečiai nuo 16 iki 21 metų turi gauti sertifikatus dirbti išdirbystės įstaigose. Jeigu sertifikatas nerodo, kad nepilnamečis sutinka su mokyklos šešto skyriaus rei-

kalavimais, jis turi lankyti vaikinę mokyklą, jeigu toki yra jo mieste.

Michigan'e vaikai nuo 16 iki 17 metų turi lankyti mokyklą 8 valandas į savaitę. [FLIS]

Keliaujantiems Lietuvon

Kada keliauti, kaip keliauti ir kaip prisirengti kelionei.

Labai daug lietuvių šiais metais rengiasi keliauti Lietuvon apsilankyti ar apsigyventi. Daugelis žmonių jau turi šiek tiek supratimą apie kelionę, bet yra labai daug ir tokių, kurie neturėjo progos nieko platesnio sužinoti. Kelionė Lietuvon yra tolima kelionė, ir verta yra kiekvienam gerai apie jos prisirengti, ir šiek tiek susipažinti.

Kada keliauti?

Tuo klausimu kiekvienas turi savo nuomonę. Vienam patinka vienas laikas, kitam kitas ir, žinoma, sunku būtų nustatyti laiką. Bet mes čia kalbame apie lietuvius, kurie rengiasi keliauti tik trumpam laikui ir vėl sugrįžti, tai tokiems geriausias laikas yra pradžioj gegužio mėnesio.

Nuos buvo paskalbusios ekskursija geg. 23-čia, bet reikalaujant daugumai iki šiol atsikrepsių žmonių Ekskursija prisiskubino. Dabar Naujienų Ekskursija įvyksta gegužio 2-ą.

Šis laikas yra labai geras. Keliauninkai pribus Lietuvon apie penkioliktą gegužio, kai Lietuvoje yra pats gražiausias laikas. Kurie ketina grįžti trumpesniu laiku, tie pasidžiaugę Lietuvos grožybėmis per ketvertą mėnesių, apie spalio mėn. gali vėl sugrįžti; o kurie norės gyventi ilgesnį laiką, galės grįžti apie balandį sekančių metų arba apsigyventi Lietuvoje ant visados.

Kaip keliauti?

Kas nori smagios kelionės, geru aprūpinimo, mažiau rūpesčių ant savo galvos, tokiam ge-

riausias keliavimas yra su Naujienų Ekskursija ar su bile kokia kita tinkamai sutvarkyta ir užžiuriama ekskursija. Keliaudamas su Naujienų Ekskursija keliauninkas paveda visus savo rūpesčius Naujienų parinktam palydovui; gauna sau išanksto parinktoji ir geriausioji vietoj kambarius, tinkamesnį valgį ir užlankymą. Tokia kelionė yra kaip ir besitęsiantis bankietas.

Kas gali keliauti

Keliauti Europon ir sugrįžti gali kiekvienas teisėtai įvažiavęs asmuo.

Amerikos piliečiai gali gyventi užsieny dvejus metus, bet po vienu metų, ar metams baigiantis reikia gauti nuo Amerikos konsulo paso prailginimą. Esant svarbiam reikalui prailginimą galima gaut dar ant 6 mėn.

Lietuvos piliečiai turį leidimą sugrįžimui, gali gyventi vienus metus ir po to, reikalui esant dar du syk po 6 mėn. prailginti. Tačiau reikia nepažiuopsoti laiko, kada leidimas turi but prailginamas. Kurie del kokių nors priežasčių negali gaut leidimo sugrįžimui, turi pasirūpinti kitokių dokumentų įrodymui savo buvimo Amerikoje.

Kaip prisirengti kelionei

Lietuvos piliečiai arba turintys pirmas Amerikos popieras nieko nelaukę turi paduoti aplikaciją del Lietuvos Užsienio Pasių, ir aplikaciją Washingtonan del leidimo sugrįžti. Paso gavimas užima apie dvi savaites laiko, o leidimas sugrįžti apie penkios savaitės.

Gavimui Lietuvos paso reikia turėti dokumentą įrodymui del Fetybės. Tokiu dokumentu gali but: senas pasas, Rusų valdžios pasas arba gerusia gimimo metrikai. Del elidimo sugrįžti reikia atsiminti dieną įvažiavimo, laivo vardą, portą ir daug kitų dalykų. Jei pasas imasi vedusi moteris, tai reikia, kad ir jos vyras imtųsi atskirą pasą. Tokiame atsitikime

vyras privalo turēt dokumentus įrodymui savo pilietybės, o moteris vestuvių liudymą.

Patį, kurios vyras yra Amerikos pilietis, o ji Lietuvos, ji turi prašyti Lietuvos paso savo vardu ir įrodymui savo pilietybės priduoti savo gimimo metrikus.

Gavus pasą reikia gauti iš vietos valdžios atatinamo departamento takų užmokėjimo liudymą, už paskutinius keturius metus: išsipirkti laivakortę, geležinkelio bilietą, gauti reikalingas visas, susitvarkyti bagažą ir, tada prisirengimas yra pabaigtas.

Amerikos piliečiams reikalingas Amerikos užsienio pasas, kuris yra gaunamas tarpininkaujant vietos atatinkamai valdžiai į savaitę ar pusantros laiko. Toliau reikia išsipirkti laivakortę, geležkelio bilietą; susitvarkyti bagažą, gauti reikiamas visas ir važiuoti.

Keliaujantiems su Naujienų Ekskursija ir perkantiems laivakortę į abi puses, kelionė yra daug pigesnė.

Kurie manote keliauti su Naujienų Ekskursija, ypač, kurie esat dar Lietuvos piliečiais ir norit grįžti, nieko nelaukę paduokit prašymus del paso ir leidimo sugrįžti. Neturintieji gimimo metrikų ar kitų reikalingų lietuviškų dokumentų tuojaus gaukit.

Naujienų Laivakorčių Skyrius

Katras kurį pamokino

Tėvas 8 metų sunui:
— Jonuk, pasakyk man, kodėl visuomet reikia sakyti teisybę?

Jonukas. Todėl, kad nereikėtų atsiminti, ką seniau sakei.

Tel. Lafayette 4223
Plumbing, Heating
Kaipo lietuvis, lietuviams visados patarnauju kuogeriausiai.
M. Yuška,
3228 W. 38th St., Chicago, Ill.

ELEKTRA
Sviess ir pajiega suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbtuvės. Cash arba ant išmokėjimų.
Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje.
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
J. BAICKUS, Pres.
1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892, Chicago

Rusiškos ir Turkiškos Vanos
12th STREET
Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
Arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

Lietuvos žmonių tamsumas ir nesupratimas jos nelaimių ir vargų priežastis.
Jos geresnei tvarkai ir pažangai pagrindus priuosti padėsi, savo gimtinės krašto tamsumą ir prietarus sklaidydamos.
Taigi, parsiusdink savo gimtinės artimiesiems
"KULTURA"
mėnesinį gražiai paveikluotą mokslo, politikos ir visuomenės žurnalą
Su priedais—knygomis:
1 mėnesiniu augančiam jaunimui lavintis žurnalą
"DAIGAI"
2 V. Boelše—žmonijos kilmė. (su paveikl.)
3 M. Berno—Zmogaus kova su gamta. (su paveikl.)
4 "Sodžiaus kalendorių" 1925 metams didelį turinimą.
"Kultura" leidžia ir rašo pažangioji Lietuvos visuomenė ir žymieji jos mokslininkai, universiteto profesoriai. Redaguoja P. Bugailiškis.
"Kultura" su visais priedais kainą metams siunčiant ją Lietuvoje 20 litų, (2 dol.), pusei—12 litų (1 dol. 20 c.), Amerikon metams—4 dol., pusei—2 dol.
Be to gera dovana knygynėliams "Kulturos" komplektai su naudingais ir nesentanciais skaitymais Lietuvoje 1924 m. neįrištas dol. 2, įrištai (2 tomu) dol. 2.40, 1923 metų—dol. 0.60, įrištai dol. 0.75, Amerikoje 1923—1924 m. komplektas neįrištas dol. 3.50, įrištas (3 tomai) dol. 4.
Pinigai geriausiai siųsti per pašta.
Adresas: Šiauliai, Dvaro gatvė 83. "Kulturos" B-vė

DOVIERNASTIS
(Ingaliuojimai)
Taipgi kiti Reikalai ir Provos Lietuvoje
Jeigu kam reikia padaryti doviernastis vedimui reikalų ir provų Lietuvoje, jei reikia padaryti pirkimo ir pardavimo aktus kaslink nuosavybės Lietuvoje, ar kokius kitus dokumentus, tegul kreipiasi į Naujienų ofisą, kur visi tokie dalykai atliekami su pilnu žinojimu, stropiai, greitai ir už pigiausią kainą.
Taip-jau jeigu kas turi vedimui provų arba bylų Lietuvos teismuose, tegul keripiasi į Naujienų ofisą, nes iš čia pavedame Lietuvos bylas savo korespondentams advokatams Lietuvoje, kiekviename atsitikime paskiriame bylas geriausiems savo dalyko žinovams.
NAUJIENOS
Teisių Skyrius
1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

METINĖ NAUJIENŲ EKSKURSIJA LIETUVON
Po asmeniška vadovyste Naujienų palydovo, su visais patogumais ir nupiginta kaina grįstantiems, įvyksta
Gegužio 2-trą, 1925
U. S. LINIJA
Laivu
LEVIATHAN
Jau žinomu ir pagirtu per Naujienų Ekskursantus
ZYMAI NUPIGINTOS LAIVAKORTES PERKANTIEMS Į ABI PUSES
\$247.40 Kelionė iš Chicago's Klaipedon ir Atgal
Važiuodamas ir grįždamas su Naujienų Ekskursija sutaupysi 28 dolerius ir turėsi didžiausią smagumą ir patogumą. Laivakortė grįžimui gera metams laiko. Sekit Naujienų pranešimus apie Ekskursijos reikalus. Visi pradėkit rengtis tuojaus ir bukit gatavi, kai ateis laikas išvažiuoti. Nepiliečiai, norintieji grįžti tuojaus kreipkitės del sugrįžimo leidimų, nes gavimas tokių leidimų užima apie 2 mėnesius laiko. Nežiurint kur gyvenat, viską galite atlikti per Naujienas, čia jums pagelbės ir patarnaus.
Naujienų Laivakorčių Skyrius
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PUIKŲ — NAUDINGI KREPSIAI
(Shopping Bags)
Sie krepšiai krautuvėse parsiduoda po 75 centus. Jie yra labai puikūs ir patogūs susidėjimui pirkinių: Jie yra sulenkiami; tinka del daug pirkinių ir del mažai. Jie tinka kožnai šeiminiškai, kuri perka daug ar mažai pirkinių. Gaunami Naujienų ofise, pridudant šį skelbimą ir 40c. Persiuntimo išlaidų 5c.
NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

LIETUVIŲ RATELIUOSE

Roseland

Iš "Toweha" veikimo.

Toweha Kliubas laikė savo metinį susirinkimą sausio 16 d.

Buvo nutarta rengti "Bunco Party" utarninke, vasario 3 d., Visų šventų parapijos svetainėje, 8 val. vak. Visi remėjai to Kliuba yra kviečiami atsilykinti ir paremti ši pasilinksminimą.

Raportas Labdarybės Komisijos parodė, kad yra jau išsiųsta \$400. į Labdarybės centrą. Dar trūksta \$600 iki paskirtos kvotos, t. y. \$1000. Tikimės tą sumą surinkti šiame.

Toliau sekė rinkimas naujos valdybos. Į valdybą pateko: pirm. — Stanislovas Kačinskaitis Samulionienė, pagalb. pirm. — Ona Siusniūtė, raštininkė — Juozapina Jucikiūtė, finansų rašt. — Stanislova Norvaišaitė, išdėminkė — p-nia Julijona Butiniėnė.

Į pasilinksminimo komisiją pateko šios: p-ia Adolfina Frajeraitė, Ivan, p-lė M. Jurgaičiūtė ir p-nia D. Liutkienė. Reporterjais: — p-lė Elena Stasiuliūtė ir Ona Žilienė.

Kliubas taipgi nutarė surengti pasilinksminimo vakarėlį savo narėms sausio 28 d., Coconut Grove, mieste. Šis vakarėlis buvo rengiamas pagerbimui senos ir naujos valdybų.

— Reporteris.

"Dzimdzi-Drimdzi" vaidinimai

Sausio 30 d. Sv. Jurgio par. Bridgeporte koncertukas.

Vasario 1 d. Midway Masonic Temple, 6115 Cottage Grove Ave. koncertų koncertas su "Birute".

Vasario 4 d. — School Hall salėje, 48 St., Town of Lake, "Jovalas".

Vasario 6 d., Sv. Jurgio par. Bridgeporte Premjiera.

Vasario 8 d. — Indiana Harbor, "Jovalas".

Vasario 11 ir 12 — Sv. Petro par. Kenosha, Wis. "Jovalas" ir koncertukas.

Vasario 14 d. — Melrose Park, Chicago, "Jovalas".

Vasario 15 d. — Liousybes salė, Cicero, "Koncertinė programa".

Vasario 16 d. — Bohemian Hall, Town of Lake. Vilniaus Vadavimo reikalams.

Vasario 18 d. — School Hall 48 St. Town of Lake koncertukas.

Vasario 22 ir 24 d. — Sv. Jurgio par. Bridgeporte, koncertukas ir nauja programa.

Tolimesnė maršrute eiga bus skelbiama vėliau.

Cicero

Iš SLA. 194 kp. darbuotės.

Jau buvo Naujienose rašyta, kad Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, 194 kuopa ruošiasi prie savo istorinio vakaro, kokio ji dar nebuvo surengusi. Perteikame kuopos susirinkimo vakaro rengimo komisija pranešė, kad jau viskas prirengta ir vasario 8 d., Lietuvių Liousybes svetainėje turėsime progos pasimatyti su savo draugais ir draugėmis.

Vakaro programą bus gana įvairus ir turtingas. Lietuvių Dramos Draugija vaidins puikią komediją "Knarkia Paliepus," taipjau dalyvaus Lietuvos Operos artistas p. Justas Kudirka, gabi dainininkė p-lė E. Pečiukaičė ir jauna gabi šokikė p-lė A. Stankevičiūtė. Be to vakaras duos progos svečiams susipažinti su Susivienijimo nariais.

Ši kuopa yra nusitarusi šiame atlikti nemažai darbų. Bet turbūt svarbiausias buvo nutarta perleisti susirinkimą sausio 3 d., — surengti kaip ir aukšni konkursą, laike kurio tie, kurie prirašys nemažiau 30 narių, gaus dovanų aukšni laikrodėli.

Mane ima noras paraginti visus narius stengetis gauti tą dovaną. O tai nėra per daug sunku: reikia tik kiekviename susirinkime prirašyti po tris naujus narius — tai net su magaryčiomis dovana bus laimėta.

Siemet organizatorium tapo išrinktas Stasys Zenkus. Bet aš noriu pareikšti, kad šiame konkurse kiekvienas turės lygias teises, bile jis prirašys daugiau narių. Tad draugai, į lenktynes.

— Stasys Zenkus.

Iš Birutės

"Aušra."

Punktualiai kaip 7:30 val. vakare prasideda jau visiems žinomas Birutės koncertas, kuriame prieš chiegiečius pirmą kartą su "Birute" pasirodys komp. A. Vanagaitis.

Pirmą dainą jis paskyrė "Aušra", kuri parašyta paties kompozitoriaus, dabartiniame laike Lietuvoj. Tai yra įspūdinga daina ir dainų mylėtojai nepraleiskite šios dainos, nes tai pirmas numeris programoje ir tokios dainos tokiame momente, diriguojant pačiam kompozitoriui, negalima praleisti neužgirdus jos.

Koncerte dalyvauja ir solistai, bet Birutė jų neskelbia. O betgi bus tokių, kurie pirmą kartą Birutės konserte dalyvauja. Mat viskas daroma naujai. Šį kartą naujas vedėjas, solistai, svetainė, šokiai, o pati nauja programa.

O tas viskas bus naujoj Masonic Temple svetainėje, prie 61 ir Cottage Grove. — A. A.

SUGAVO SVARBU ŽULIKĄ

[Pacific and Atlantic Photo]

MUNCIE, Ind. — Gerald Chapman (vidury), gabenamas į kalėjimą. Jis tapo sugautas Muncie, Ind., po pagėimos 1923 m. iš Atlanta, Ga., federalinio kalėjimo. Jis skaitomas karalium visų žulikių, nes jis papildęs nesuskaitomą daugybę pėšimų ir net žmogžudysčių. Jis taip jau vadovavęs 1921 m. užpuolimu ant pašto vežimo New Yorke, kada plėšikai pelnė \$2,400,000. Už tą jis tapo nuteistas 25 metams kalėjiman, bet už kelių mėnesių pagėgo.

Vaičkaus Dramos Teatras Bridgeporte

Nežiurint j tai, kad Teatro Direktorius Vaičkus sužeistas ir patsai vaidinti negalės, sunku pasakyti kaip ilgai, bet jo teatras nenustos veikęs. Teatros aparatas ant tiek sustiprėjo ir taip sutvarkytas, kad vaidinimai eis normaliu keliu.

Sausio mėn. 31 d. Sv. Jurgio par. svetainėje 3230 So. Auburn Ave., 8 val. vak. bus vaidinama "Dumblyne" arba kaip kitaip vadinama "Sunadvokatis", apie kurio gražų pastatymą buvo jau "Naujienų" reporterio rašyta. Tas veikalas Roselande praėjo su dideliu pasisekimu. Retas apsiereikimas, kad publika laike vaidinimo plojo negalėdama susilaikyti nuo džiaugsmo. Veikalas visus užintriguoja savo įdomiomis intrigomis. Kas dar to veikalui nematė nepraleiskite progos jį pamatyti, nes greit pasirodys nauji veikalai: k. a. "Valdovo sunus", "Potašas ir Perlamutras" ir "Pakrikėliai", laigi gal jau neprisėis šiame sezone to veikalų pamatyti.

Zymiausią rolę tame veikalė vaidina Pola Tendziulytė, apie kurios turinimą šios rolės vaidinimą nevenimas šneka ir gėrisi. Po "Dumblynės" bus suvaidinta vienaveiksmė komedija "Zvakutė užgeso".

Vasario mėn. 1 d. Dievo Apveizdos parap. svet. 18-th gatvė ir Union Ave., bus vaidinama "Laisvės" Kovotojai" ir "Neatmezgamas mazgas". Koncertinę dalį atliks p. Jakaviciaitė. Malonu bus ją išgirsti savo srityje.

1 d. vasario mėn. publika reikalaujant, Roselande, Strumilos svet. 158 E. 10 St. pakartota "Dumblyne" ir "Zvakutė užgeso".

Gale vasario bus paleistas trys premjeros. Pirmoj eilėj "Valdovo sunus". Krusnos rolėj — pats Dramos Direktorius J. Vaičkus (nes daktarai sprendžia, kad iki tam laikui jau galės išeiti į sceną po sunkios ligos). Danguolės rolė vaidins Tendziulytė, Mauro — Ke-mešis. Kilose rolėse turėsime progos pamatyti talentingus Chicagos senus vaidilais ir Vaičkaus Studijos mokinius.

Toliaus statomas "Potašas ir Perlamutras" ir "Pakrikėliai".

Iš to matome, kad teatras auga ir stiprėja ne dienomis, o valandomis. Tas mus chiegiečius labai džiugina, kad mes neapsivylėm Vaičkaus pažadėjimais. Mes jo teatro vaidinimus lankysim ir visus raginsime tą teatrą remti, nes jis yra užsitarnavęs rimtos paramos.

Vasario 16 šventė žada būti iškilminga

Septynių metų Lietuvos nepriklausomybės šventė, matyt, bus apvaikščiota labai šauniai. Beveik visos žymesnės organizacijos jau pasižadėjo dalyvauti ir prisidėti kuom galėdamos.

Kad nepalik skolingų, V. V. K. žada pateikti puikią ir atinamą kamą dienos upui programą, kuri, tikimės, bus neužilgo paskelbta. Kadangi vienoj svetainėje negalėtų visi sutilpti, tai tapo paimtos dvi svetainės: viena 48 ir Honore, gerai žinoma lietuviams, o kita — tai Sv. Jurgio Bridgeporte. Tą dieną pamatysim mūsų artistus lošiant naujus veikalus; užgirsim žymių dainininkų skambias dainas ir daug lietuvių ypatingumų.

Visa kas mus dabar veikia daryti, tai rengtis išanksto į tas iškilmes ir kad nei vienas Chicagos lietuvis nepraleistų jų.

— Milda.

Melrose Park

Iš draugijų veikimo

Sekmadienį, sausio 18 d., Dr-stė S. J. Krikštytojo laikė savo metinį susirinkimą. Tą dieną padarė keletą svarbių nutarimų.

Pirmiausia apkalbėjo draugijos reikalus. Toliau išrinko 6 asmenis į komitetą — V. Kėndul, A. Probish, A. Juncas, Al. Damalokas, P. Metrikis ir P. Vainekas, — veikimui tarp lietuvių Amerikos piliečių, kad įstacius miesto valdybą, aicinandčiais rinkimais ir viena ar daugiau lietuvių. Tai manoma bus galima pasiekti, jei visi lietuviai veiks išvien.

Taipjau nutarta rengti 10 metų šios draugijos gyvavimo jubiliejui apvaikščiøjim 14 d. vasario. Jau yra užkviesti Dzimdzi-Drimdzi, Lietuvos artistai, kurių musų melroseparkiečiai nėra čia matę. Jie dabar pamatys tuos Dzimdzi-Drimdzi artistus, kurie mus smagiai palinksmins savo juokais ir dainomis.

Išrinkta penkių asmenų komitetą tą vakarą surengti. Komitetan įeina Vainekas, Metrikis, Juncas, Kuchul ir Janovskis. Be to dar bus priimti nauji nariai be įstojimo mokesčio, nuo 18 iki 25 m., kurie paduos tą vakarą savo pavardę. Taipjau bus pagerbti tie nariai, kurie išbuvo draugijoje 10 metų ir nėra sėrgę po tą laiką... — Tautos Gynėjas.

(Tąsa art 8-to pusl.)

ANTANAS URBONAS

Mūsų mylimas brolis persikyrė su šiuo pasauliu sulaukęs 36 metų amžiaus nevedęs, Sausio mėn. 29 dieną, 1925, 3:30 val. ryte. Paėjo iš vienos džio Aneliškio, šiauliu parapijos, šiauliu apskr. Amerikoje išgyveno 12 metų.

Palikto dideliame nuliudime broj Valerijon, pusbroj Francisuk Malikauską, puseserę Rozalija Račkauskienę, o Lietuvoj tėvą ir seserį Kazimierą Gudlauskienę. — Kunas pašarvotas randasi 324 E. Kensington Ave. Laidotuvės įvyks subotoj, Sausio 31, 1925, 8 val. ryto iš namų 324 E. Kensington Ave. į Visų šventų Parapijos Bažnyčia, kurioj įvyks gėdulings pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visus gimines, draugus ir pažįstamus nuoširdžiai kviečiame dalyvauti laidotuvėse ir suteikti mirusiamjam paskutinį patarnavimą.

Nuliudė ir pilni gilios sielvarto liekame, Brolis, pusbrolis ir puseserė. Laidotuvėse patarnauja garbtorius Eudėkis, Tel. Yards 1741.

Universal Restaurant Lietuviška Valgykla Padidinta

Kad suteiktus geresnį ir greitesnį patarnavimą savo kostumeriams, valgykla padidinom veiks dvigubai. Taipgi išlaikim naujus, labiau sanitariskus kambarius, prakilus, žodis užkveičiam visus atsilykinti. Savininkas

A. NORKUS, 750 West 31st Street, Tel. Yards 6377.

†
ATA

JURGIS MOCEVICIA

mirė sausio 29 d., 1925 m., ryte, sulaukęs 4 mėnesių amžiaus. Paliko nuliudime tėvą Jurgį ir motiną Prancišką Mocevičius, ir du broliukus ir vieną sesutę. Laidotuvės atsisibus sausio 31 d., 9 val. iš ryto iš namų 3153 Emerald ave. į Sv. Jurgio bažnyčią, iš ten į Sv. Kazimiero kapines. Meldžiame draugus, gimines ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse. Liekame nuliudė

Tėvai, broliai ir sesutė

VIESA PADEKA.

Siuosni išreikiu savo širdingą ačiū visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems, kurie dalyvavo musų mylimo brolielio Kazimiero Cipario laidotuvėse. Ačiū Ignacui Sandargui už gėlių vainiką; ačiū Povilui Kadžiui už padėjimą surengti laidotuves. Ačiū draugystei Simano Daukanto už gražų pakavojimą, ačiū p. A. Masalskui už malonų patarnavimą.

Širdingai ačiū visiems.

Ilsėkis mylimas brolielis šios šaltės žemelėj.

Liekame nuliudė,

Seserys, švoģeriai, puseserys ir pusbroliai.

DR. VAITUSH, O. D. LIETUVIS AKIU SPECIALISTAS

Patarnaus akių įtempimą, kuri est priekastimi galvos skaudėjimo svajimo, akių aptemimo, nervu tūmo, skaudamą akių karštį, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toli regystę. Prirenka teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra. Parodan čia mažiausias klaidas. Speciali atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Akiniai nuo \$4.00 ir augčiau. Val: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. r.

1545 West 47th St.
Phone Penlevard 7589

Lietuvių Dentistas patarnaus geriau.

Traukimas dantų be skausmo. Bridge geriausio nusko. Su musų pleitomu galima valgyti kiekiausia maistą. Garantuojame visą savo darbą, ir žemas mūsų kainas. Sergėkite savo dantis, kad nekenktų jūsų sveikatai.

1545 West 47th Street
Nestli Ashland Ave.

Sįskit Naujienas Lietuvon — tau bus brangi dovana.

Jūsų buvęs senas
Prietelis — Patarėjas

H. LEIBOWITZ

Persikėlė į naują vietą Valandos nuo 4 iki 8 val. vakare, kasdien, o Nedėliomis nuo 10 ryto iki 2 val. po piet.

1617 S. Kedzie Ave.
Kampas Ogden Ave.
CHICAGO, ILL.
Valo, prosina vyrų ir moterų dražubius.

Physical Health Institute
DR. VELONIS, Ph. D. C., D. O., N. T.

Gydau įvairias ligas, o ypatingai užsienėjusias, be vaistų ir operacijų, naujaisiais būdais.

4204 Archer Ave., Chicago, Ill.
Brighton Park, 2-rų lubų, Romas 1 Valandos nuo 9 ryto iki 12 pietų. Vakare nuo 6 iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 12 pietų.
Telephone Lafayette 4543

SVEIKATA YRA LAIMĖ

Serganti, jei norite tuoj gauti palengvintą, atėikite į mūsų ofisą kuris yra prirengtas moderniskai.

Naujaisi moksliniai išradimai ir patyrimas visokiose ligose su labai mažu išomiu, yra gydymo atsakanciai įleidžiant serumus tiesiai į kraują, su dideliu pasisekimu.

Turime visada naujus serumus — Profesoriaus Ehrlich gyduoles 606 ir pagerintos 914, gydomo gerai ir be skausmo.

Patarnimai ir X-Ray Egzaminacija Visai Dykai.

Maloniai priimame kiekvieną — atėikite, del to neturėsite jokios atsakomybės.

Ligos kraujo, reumatizmo, nervų, skilvio ligas, odos, krutinės, šonų, kraujo nubėgimo, plaučių, kepenų, puslės, visas slaptingas ligas yra mūsų specialumas per 25 metus, visuomet gausite geras pasekmes.

Pagelbėjom tukstantiems kenciančij. — Atėikite pas mus ir daugiau nebetenkėsite, jums tai nieko nekainuos.

The Peoples Health Institute
DR. GILL, Specialistas
40 N. Wells St., kamp. Washington St.
* Ofiso valandos: Panedėly, ketverge ir pėntnyčioj nuo 9 ryto iki 6 vakare. Utarninke, ketverge ir subotoj nuo 9 ryto iki 8 vakare. Nedėlij ir šventis nuo 10 ryto iki 1 val. po piet.

Atydai Lietuvių

Vienuolyno arba Marquette Parko ir Brighton Parko apielinkiu nuo dabar NAUJIENOS yra išnešiojamos reguliariai kasdien kiekvienam skaitytojui.

Norintieji užsisakyti kreipkitės pas

S. A. VASILIAUSKĄ
3434 W. 65 Street,
Republic 4576

50 centų už pinigines telegramas be skirtumo sumos ir adreso ilgumo.

Lietuvių Rateliuose.

(Taša nuo 7-to pusl.)

Bridgeportas

Ivairios žinios iš mūsų "stolyčios"

Aną dieną patinku savo seną draugą J. Bložį, kuris dabar pardavinėja įsankrovoms piragaličius. Nusiskundė, kad turi daug darbo: reikia ir piragaličius pardavinėti, ir savo krautuvėlę prižiūrėti; yra daug darbo ir prie Jaunosios Birutės, kuriai jis sekretoriauja.

—Kaip biznis? — paklausiau jo. — Juk dabar, kada nėra salinų, atsirado užtekimas kitokių sankrovėlių, daugiausia lietuvių. O juk kalbi jų kalba, gali daug jiems parduoti.

—Bėpiga butų, kad lietuvių iš savųjų pirktų, — nusiskundė p. Bložis. — Bet daugelis mūsų šiuo metu iš žydų perką, negu iš lietuvių.

—Kaip tai? — nusistebėjau aš.

—Nagi nueini pas vieną, tai tas saką, kad jis ne grinorius, — mokąs angliškai kalbėti.

Antras vėl pasako, kad lietuvių bumant nėra reikalo būti pardavėju, nes stockyarduose esą reikalinga darbininkų ir tau, girdi, stockyarduose dirbtai, o jau apie obalsį "savas pas sava" nė ne užsimink. Abelnai mūsų taip vadinami biznieri, niekurie yra geresni už kita-taučius, bet kurie mažiau turi, tai statosi dideli ir negrinioriai ir nenori nieko bendro turėti su lietuviu. Kiti, rodos, lig ir pavydėdami, kad lietuvis turi lengvesnį darbą siūnia dirbti į stockyardus.

—Moteris—namų pardavėja. Mes, lietuvių, turime daug naujų namų pardavėjų, bet visi vyrai. Nesenai susilaukėme ir moters, tai p-nios Margaretos Micekvičienės, kuri tufi savo vietą prie 3301 So. Halsted St. Ji sako, kad jei vyrų gali pardavinėti, tai kodėl to negali daryti ir moterys. Ir, kaip girdėti, jau nebėgim sekasi tame biznyje.

Jau tai padaryta ir darbas yra sekamai paskirstytas. Sekmadienis didžiulėje Mark White Square svet., nuo 10 valandos iki 12 ryte bus pamokos scenos ir lietuviškų žaisnių. Ant radiniai — atletika-gimnastika, "Engine Room", nuo 7 iki 10 valandos vakaro, veda medicinos studentas p. Karolis Sarpalius. Ketvirtadienis nuo 7 iki 10 val. vakare, Library kambaryje, — choras ir orkestras, — veda p. Petras Sarpalius. Šeštadienis nuo 2 iki 4 po pietų — lietuvių kalba ir raštas, — veda Dr. A. J. Karalius. Reikiama Jannoji Birutė grėbiasi darbo ne juokais ir ant kiek ji prasi-lavins, tai parodys neužilgo savo parengtam muzikaliam vakarui. Apart šių dalykų tėvų komitetas dar svarsto kur gaus rankų darbo mokytoją mergaitėms.

Tėvai turėtų daugiau savo vaikų reikais rūpintis, negu iki šiol. Jų privalumas yra būti tėvų susirinkimose ir stengtis visame kame padėti.

—Raganius.

"Dzimdzi-Drimdzi" šandie

Šandie, 8 val. vak. Sv. Jur-gio par. salėje, "Dzimdzi-Drimdzi" rioglinasi į "steičių" su didžiausiu koncertišku "be-gėdžiu". Pikti liežuviai plepa, kad "fonij" jau nebebus, nes Dzimdzi buk "surimtėjo." Aš tam netikiu. Apsaugok Vieš-patie mus nuo tokios nelaimės!

—Nei šis, nei tas.

J. STRAZDAS ATIDARO LIETUVIŲ SPAUDOS PARODĄ.

Chicagoj apsisojęs "Svytu-rio" knygų leidimo b-vės atsto-vas, p. J. Strazdas, žada greitai laiku įrengti visų to bendrovės išleisčių knygų parodą. Knygos neužilgo pribus iš New Yorko ir Chicagoj lietuvių turės progos pamatyti ant kiek praturtėjo mūsų literatūra per pastaruosius metus.

Paroda bus surengta Dr. J. Kulio namuose, Bridgeporte. M.

Pranešimai

PRANEŠIMŲ TAISYKLĖS

Meldžiame visų darbuotojų, draugijų komitetų, raštininkų ir visų tu, kurie duodate Naujienos pranešimus išsiųsti šias taisykles:

1. Nuo lapkričio 15 d. s. m. pranešimai dalinasi į dvi dalis: vien-a — pranešimai talpinami dykai, antra — pranešimai apmokami.
2. Dykai talpinami pranešimai visu organizacijų, draugijų, kuopų, klubų, chorų ir ratelių sekamais reikalais: kviečiant susirinkimus, repetitijas, komitetų susirinkimus, rengiant paskaitas, prakabas, ma-sinius susirinkimus ir apvaikščiojimus ir tokius susirinkimus, kurie nėra bizniško pobūdžio. Dykai pranešimai talpinami tik du kartus tuo pačiu reikalu.
3. Apmokami pranešimai talpinami visu organizacijų, draugijų, kuopų, klubų, chorų, ratelių, da-rančių ir tikėjimui sektų reika-lais visokių bizniškų parengimų: balio, teatro, pikniko, koncertų, vakarėlių ir bažnytinų ar sekant-čių apeigų (išskiriant liuterijas), ir visokie pranešimai galimi tal-pinti laikraščyje.
4. Už apmokamus pranešimus reikia mokėti 70 centų už eilę ar ba dalį vienai dienai. Skaitus dienų ir eilę nepraplečiotojamas.
5. Apie kredytą reikia tartis su Naujienų administracija.
6. Visi pranešimai norint patal-pinti ir sekamos dienos laida turi būti priduoti ne vėliau kaip iki de-vintos val. vakaro.

Bridgeporto lietuviams žinotina. Visi norinti gauti "Naujienas" kas-dien anksti iš ryto savo namuose — apie tai malonėkite pranešti "Aušros" Knygynui, 3210 S. Halsted St. Tel. Boulevard 9663. Taipgi jei tamsta nori, kad apart "Naujienų" da gauti ir kita laikraštį, praneš-kite irgi mums — mes aprūpinsi-me hile lietuviškais laikraščiais. Musų žmogus patyres tame darbe, jis nuo 5-kių iš ryto pradeda ap-rūpinti savo kostumerius "Nauji-enoms". —Aušros Knygynas.

Humboldt Park Lietuvių Politinis Klubas lauks savo susirinkimo pė-nyčio, sausio 30, 7:30 val. vakare, 3310 Evergreen Ave. Visi nariai bu-kite šiame susirinkime.

A. Valskis, Raštininkas.

L. S. J. Lygos lavinimos susirinkimas, įvyks penktadienį, sausio 30 d., 8 val. vak. Raymond Chapel (816 W. 31 St.). Visi nariai malonėkite atei-ti ir savo draugus atvesti.

—Apšvietos Kom.

PRANEŠIMAI

ISKILMINGAS BALIUS. Rengia Lietuvių Tautiška Parapija, Vasario 1, 1925, savo svetainėje, 3501 South Union Ave. Pradžią 6 val. vak. Įzan-gas 35c. ypatai.

Kviečiame jaunus ir senus atsilan-kyti ir liksuati vakara praleisti prie puikios muzikos. Barčkaus Orkestra. Kviečia Komitetas.

Simano Daukanto Draugija lauks savo mėnesinį susirinkimą nedėlioj, Vasario 1 dieną, 1925 m. paprastoj svetainėje. Komitetas.

Viešniečių Klubo metinis susirinkimas įvyks sekmdienį Vasario 1 d., 2 val. (sharp) po pietų, Davis Sq. svet., 45 ir Paulina gat. Gerb. Viekš-niet! Tamisti priėjimas ant šio susirinkimo yra laimingas, nes turim daug svarbių reikalų ap-svarstymui ir valdybos rinkimui. Laikinas Komitetas.

S.L.A. 194 kuopos mitingas bus ne-dėlioj, Vasario 1, 1 val. po pietų, Onos Samulienienės salėje, 1447 S. 49 Ave., Cicero, Ill. Atleikia visi, nes yra rengiamas koncertas. Komitetas.

Draugystė Gvard. Liet. Kar. Min-daugo No. 1 lauks savo metinį susirinkimą šeštadienį sausio 31 d., 1925 m. 7:30 val. vak. Dievo Apeivizos mokyklos kambaryje prie 18 ir Union Ave. Šiame susirinkime busit priim-ti dykai nuo 17 metų iki 30 metų per 6 mėnesius. Valdyba.

Jaunų Lietuvių Amer. Tautiško Klubo mėnesinis susirinkimas at-sibus nedėlioj vasario 1 d. 1 val. po pietų, Mildos svet., 3112 South Halsted St. Visi nariai malonėkite laiku pribūti, nes randasi daug svarbių dalykų aptarti.

S. Kunevičia, nut. rast.

Brighton Park. — Lietuvių Keis-tuolio Klubas turės susirinkimą vasario 1 d., 1 val. po pietų, McKinley Park svetainėje. Nariai at-silankykite ir susirinkimui ir atsi-veškite draugų prirašyti.

J. Gasunas, sekr. P. S. Visi pasižymėkite naujo sekretoriaus adresu: J. Gasunas, 3116 S. Halsted St., Chicago.

Liudybės Draugystės metinis su-sirinkimas įvyks sekmdienį, sau-sio 31 d., 8 val. vakaro, 1. Juod-vaikio svetainėje, 732 W. 13 gat. Turimui yra labai svarbių reikalų kaslinį prisidėjimo prie kitos drau-gijos. Todėl visi draugai malonė-kite pribūti laiku.

J. Danta, rašt.

Liet. Mot. Dr. Jos Apšvietos mė-nesinis susirinkimas įvyks vasa-rio 1 d., 1 val. po pietų, Mark White Square parko knygyne, prie Halsted ir 30-as gat. Narsis malon-ėkite skaitlingai atsilankyti. —Sekretorė.

ASMENŲ JESKOJIMAI

MES NORIME sužinoti nuo Anta-no Salduko, kuris pirmiau gyveno 5641 W. 64 Pl., kaslink jo dukters Frances, 10 mėnesių amžiaus, kuri yra mūsų priešiuroj. Mes turime del jos gerus namus ir jeigu mes nieko neįsigysime nuo tėvo į trumpą lai-ka, ji bus atiduota auklėjimui.

Naujienos, 1739 So. Halsted St., Box 454

PAJIESKAU savo dėdes, Ignaco Metelino, turėjau seną antrašį 569 So. Jefferson St., Chicago, Ill. o dabar nežinau kur randasi. Esmu at-kelivėlis iš Lietuvos. Turiu labai svarbų reikalą. Jis pats arba jo vai-kai melžiu atsišaukti.

Rozalijos Sepavienės vaikais 1621 S. Halsted St., Chicago, Ill.

PAJIESKAU švogerio Jurgio Ma-zelauko kuris gyveno 609 E. 87 Pl., Chicago, Ill. Turiu svarbų reikalą. Jis pats ar kiti kurie jį pažįsta duo-ките žinia.

STANISLOVUI POVILAUSKUI pirmiau gyvenau Wilkes-Barre, Pa. o dabar 6002 S. State St., Chicago, Ill.

PAIESKAU trijų pusbrolių, Jono, Prano Janausku (vieno vardo ne-paėnu) iš Sventų dvaro, Jodelkių par., ir Juozo — Maciejauskio iš Plungės miestelio. Meldžiu atsi-saukti, yra svarbus reikalas, arba kas žino pranešk apie juos, Frank Jarkus (iš Jodelkių) 10941 Wentworth ave., Chicago Tel. Pullman 9730

IVAIRŲ SKELBIMAI

Tel. Yards 7282 **BRIDGEPORT PAINTING & HDW. CO.** Malevojau ir popieruojau. Už-laikom malovą, popiera, stiklus ir t. t. 3149 So. Halsted St. J. S. RAMANIGONIS, Prez.

ISRENDAVOJIMUI

RENDON 6 kambarių flatas kar-tu vandeniu šildomas gerame padėi-me, \$65. Tame pačiame name, 4 kambarių flatas, karštu vandeniu šildomas \$60. Gražioj apieilinkėj.

6580 So. Robey St. Tel. Prospect 3926

ANT RENDOS 6 ruma, karštu vandeniu apšildomi, ant pirmo floro. Randa \$55.00. Randasi 4151 So. Artesian Ave. Savininkas 465 W. 43 St. Tel. Boulevard 0318

REIKIA DARBININKŲ VYRŲ ir MOTERŲ

PAIESKAU senos moteris arba vyro del pridabojimo vai-kiu man dirbant. Ypata bus ap-rūpinta visu kuo. Meldžiu at-sišaukti. Užpakaly, cottage. 728 W. 26 St.

REIKIA DARBININKŲ MOTERŲ

REIKALINGA moteris prie namų darbo, galbut ir mažos sveikatos; darbas mažas ir lengvas; arba ženo-ta pora be vaikų; atsišaukite. Su išlygom sutiksime. J. JONONIS, Cicero, Ill. 1514 So. 50 Ct.

REIKIA DARBININKŲ VYRŲ

REIKALINGAS blaivas žmogus diibti ant mažos vištų farmos netoli Chicago. Turi būti maždaug paty-res milži karves. Užmokėstis apie \$40 į mėnesį, valgis ir gulis. Box 453 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

ISRENDAVOJIMUI

ANT RENDOS penkių kamba-rių flatas, karštu vandeniu ap-šildomas. Tinkamas del ofiso, 4311 Archer Ave. Phone Laffayette 2077

JIESKO KAMBARIŲ

REIKALINGAS šviesus, šiltas kambarys vienam vaikiniui, su val-giu ar be valgio, laišku atsiliepi-ките i Naujienų Sklyd. 3210 S. Halsted St. G. W. W.

SULYMAI KAMBARIŲ

ISRENDAVOSIU 2 kambarių su valgiu ar be valgio, garo šilu-ma. Šviesus kambariai. J. J. Bagdonas, 4616 So. Western Ave.

REIKIA DARBININKŲ VYRŲ ir MOTERŲ

PAIESKAU senos moteris arba vyro del pridabojimo vai-kiu man dirbant. Ypata bus ap-rūpinta visu kuo. Meldžiu at-sišaukti. Užpakaly, cottage. 728 W. 26 St.

REIKIA DARBININKŲ MOTERŲ

REIKALINGA moteris prie namų darbo, galbut ir mažos sveikatos; darbas mažas ir lengvas; arba ženo-ta pora be vaikų; atsišaukite. Su išlygom sutiksime. J. JONONIS, Cicero, Ill. 1514 So. 50 Ct.

REIKIA DARBININKŲ VYRŲ

REIKALINGAS blaivas žmogus diibti ant mažos vištų farmos netoli Chicago. Turi būti maždaug paty-res milži karves. Užmokėstis apie \$40 į mėnesį, valgis ir gulis. Box 453 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ VYRŲ

REIKALINGAS blaivas žmogus diibti ant mažos vištų farmos netoli Chicago. Turi būti maždaug paty-res milži karves. Užmokėstis apie \$40 į mėnesį, valgis ir gulis. Box 453 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ VYRŲ

REIKALINGAS blaivas žmogus diibti ant mažos vištų farmos netoli Chicago. Turi būti maždaug paty-res milži karves. Užmokėstis apie \$40 į mėnesį, valgis ir gulis. Box 453 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ VYRŲ

REIKALINGAS blaivas žmogus diibti ant mažos vištų farmos netoli Chicago. Turi būti maždaug paty-res milži karves. Užmokėstis apie \$40 į mėnesį, valgis ir gulis. Box 453 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ VYRŲ

REIKALINGAS blaivas žmogus diibti ant mažos vištų farmos netoli Chicago. Turi būti maždaug paty-res milži karves. Užmokėstis apie \$40 į mėnesį, valgis ir gulis. Box 453 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ VYRŲ

REIKALINGAS blaivas žmogus diibti ant mažos vištų farmos netoli Chicago. Turi būti maždaug paty-res milži karves. Užmokėstis apie \$40 į mėnesį, valgis ir gulis. Box 453 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ VYRŲ

REIKALINGAS blaivas žmogus diibti ant mažos vištų farmos netoli Chicago. Turi būti maždaug paty-res milži karves. Užmokėstis apie \$40 į mėnesį, valgis ir gulis. Box 453 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ VYRŲ

REIKALINGAS blaivas žmogus diibti ant mažos vištų farmos netoli Chicago. Turi būti maždaug paty-res milži karves. Užmokėstis apie \$40 į mėnesį, valgis ir gulis. Box 453 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ VYRŲ

REIKALINGAS blaivas žmogus diibti ant mažos vištų farmos netoli Chicago. Turi būti maždaug paty-res milži karves. Užmokėstis apie \$40 į mėnesį, valgis ir gulis. Box 453 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ VYRŲ

REIKALINGAS blaivas žmogus diibti ant mažos vištų farmos netoli Chicago. Turi būti maždaug paty-res milži karves. Užmokėstis apie \$40 į mėnesį, valgis ir gulis. Box 453 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ VYRŲ

REIKALINGAS blaivas žmogus diibti ant mažos vištų farmos netoli Chicago. Turi būti maždaug paty-res milži karves. Užmokėstis apie \$40 į mėnesį, valgis ir gulis. Box 453 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

RAKANDAI

TURIU TUOJAUS PARDUOTI — 5 kambarių rakandus, 3 šmotų parle-rio setas, 2 karpetai, Valgomajo kam-bario setas, 3 šmotų, miegamojo kam-bario setas; Victrola ir lempos. 2443 N. Hamlin Ave. artu Fullerton Ave. Belmont 9497

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI GRISERNĖ IR BUCERNE. 3600 S. Union Ave. Tel. Yards 0297

PARDAVIMUI

DIDELIS BARGENAS Parduoda moteriškų ir vyriškų apdrūto krautuvė. Turiu greit parduoti ir lodel teisu pigiai. Atsišaukite 3310 So. Halsted St.

PARDAVIMUI bučernė ir gros-ernė, geriausia vieta del atskančio bu-čerio, visokių tautų apgyventa apie-linkė. Biznis išdirbtas per 25 mė-tus. Priežastis pardavimo liga. Atsišaukite 2306 Blue Island Ave. Tel. Canal 6772

PARDAVIMUI krautuvė saldini-ųjų, tabako ir visokių smulkių daiktų. Galima bile koki bizni dar-ryti, nes yra kampinė krautuvė. Parduomiu priežastis patirsite ant vietos. 10701 S. State St. Phone Pullman 6583

PARDAVIMUI grosernė ir bu-černė su namu. Iš priežasties bu-gos turiu parduoti greitai ir pi-giai. Biznis randasi tarp sve-timtaučių. Savininkas. Phone Laffayette 7617. 3409 S. Ashland Ave.

PARDAVIMUI SALDAINIŲ KRAUTUVĖ UŽ \$700 1656 Wabansia Ave.

PARDAVIMUI shoe repairing shop. Vieta gera, darbo už-teklinai. Parduomo priežastis patirsit ant vietos. 714 W. 30th St.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė. Sena, išdirbta vieta. Renda pigi, gausit bargena. Parduomiu priežastis — nesvei-kata. Kreipkitės 2056 S. Union Ave.

PARDAVIMUI grosernė puikioj vietoj ir visokių tautų apgyventa, pri-laikom ir ruykutos mėsos, 4 kambariai del pagyvenimo. Biznis išdirbtas per ligus metus. Pirmisita ant 1 morgio arba mainysiu ant loto. Atsišaukite 4422 So. Honore St.

PARSIDUODA bučernė ir gros-ernė, biznis išdirbtas per daug metų, visokių tautų apgyventa vieta, dau-giausia lietuvių. Parduomiu už pri-ėjimą kainą. Priežastis pardavimo-einu į kitą biznį. Norinti pirkti at-sišaukite. C. G., 1444 So. 50th Ct., Cicero, Ill. Phone Cicero 6663.

GERAS PIRKINYS. Ateina gavė-nia. Parduomiu žuvų krautuvė, lie-tuvių kolonijai, netoli 3 bažnyčių, kaina labai nebrangi, atsišaukite prie savininko. 4335 So. Whipple St., Tel. Lafayette 3381

PARSIDUODA grosernė ir bučernė su namu arba be namo. Namas 2 aukštų. Turiu greit parduoti, lei-siu pigiai. ZUZANA DURKOVIC 6544 Archer Ave. Tel. Prospect 1750

PARDAVIMUI delikateses, ken-džių, Ice Creamo ir kitų smulkių ta-vorų krautuvė. Puse bloko nuo mo-kyklos. Parduomiu priežastis patir-site ant vietos, arba mainysiu į na-mą. Atsišaukite 5321 So. Kedzie Ave.

PARDAVIMUI bučernė, RANDASI GEROJE VIETOJE. ATSIŠAUKITE, 2048 N. Hoyne Ave.

Parsiduoda Barber Shop ir Pool ruminis. Jeigu kas nori gali pirkti ir vieną Pool ruminį ar-ba išmainyti ant biznio arba na-mo. 2515 So. Halsted St.

PARSIDUODA kampinė Gros-ernė ir daržovių krautuvė. Tai-pgi užlaiko cigarus ir saldaines ir vaistus. Gali padaryti gerus pinigus. Parduodu iš priežas-ties ligos. B. Adler, 3602 So. California Ave.

GERA PROGA PIRKTI Parduomiu tabako, kenzijų ir notion biznis su 175 kostumerių ir troku 1923 metu. Viskas parduo-da pigiai ir trumpa laika, nes sa-vininkas turi kita biznį. 3356 So. Halsted St. Tel. Boulevard 2781

PARDAVIMUI

PARSIDUODA storas saldinių ir sehol supplies, 5 ruma del pagyve-nimo, parduomiu su visais formais, priežastis pardavimo patirsite ant vietos; parduoda labai pigiai. Atsišaukite 710 W. 14 Place

BUČERNĖ, Daržovių krautu-vė ir Groserio. Yra 3 pagyve-imui kambariai. Renda \$40.00, 6002 So. Peoria St.

NAMAI-ZEMĖ

PARSIDUODA medinis namas, yra biznis ir trys pagyvenimai. Rendos nėra \$82 į mėnesį. Kaina tik \$7000, cash \$3200, arba mainy-siu ant kokio nors biznio. Namas randasi West Side. 2222 So. Leavitt St. Tel. Boulevard 0989

PARDAVIMUI

PARSIDUODA storas saldinių ir sehol supplies, 5 ruma del pagyve-nimo, parduomiu su visais formais, priežastis pardavimo patirsite ant vietos; parduoda labai pigiai. Atsišaukite 710 W. 14 Place

BUČERNĖ, Daržovių krautu-vė ir Groserio. Yra 3 pagyve-imui kambariai. Renda \$40.00, 6002 So. Peoria St.

NAMAI-ZEMĖ

PARSIDUODA medinis namas, yra biznis ir trys pagyvenimai. Rendos nėra \$82 į mėnesį. Kaina tik \$7000, cash \$3200, arba mainy-siu ant kokio nors biznio. Namas randasi West Side. 2222 So. Leavitt St. Tel. Boulevard 0989

PARSIDUODA muro namas Brij-ton Parke, 2 flatai po 4 kamba-rius, garadzius del 1 karo, 27 pla-tumo lotas, pečinis šildomas, gra-žioje vietoje, arti kuru ir mokyk-los, rendos nėra \$75 į mėnesį, pri-misiu lotą už imokėjimą; moder-niški parankumai. J. Vileika, 4518 S. Talman Ave.

PARDAVIMUI 2 aukštų murinis namas, yra mainysiu ant bučernės ar farmos. Namas randas 3553 Wallace St. Kreipkitės prie savininko. 3436 So. Union Ave.

PARDAVIMUI murinė bungalo, aržuolo trimingai ir užba-limas, 5 kambarių ir vana, gara džius. Frontiniai porčiai su sie-teliais. 6513 So. Francisco Ave.

PARDAVIMUI murinė bungalo, aržuolo trimingai ir užba-limas, 5 kambarių ir vana, gara džius. Frontiniai porčiai su sie-teliais. 6513 So. Francisco Ave.

PARDAVIMUI murinė bungalo, aržuolo trimingai ir užba-limas, 5 kambarių ir vana, gara džius. Frontiniai porčiai su sie-teliais. 6513 So. Francisco Ave.

PARDAVIMUI murinė bungalo, aržuolo trimingai ir užba-limas, 5 kambarių ir vana, gara džius. Frontiniai porčiai su sie-teliais. 6513 So. Francisco Ave.

PARDAVIMUI murinė bungalo, aržuolo trimingai ir užba-limas, 5 kambarių ir vana, gara džius. Frontiniai porčiai su sie-teliais. 6513 So. Francisco Ave.

PARDAVIMUI murinė bungalo, aržuolo trimingai ir užba-limas, 5 kambarių ir vana, gara džius. Frontiniai porčiai su sie-teliais. 651